LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го ЛИСТОПАДА 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 29, 1960 No. 228. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ З'ЯСОВУЄ ЦІЛІ, ПЕРЕДБАЧАЄ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКІВ

Вашингтон. — Президентська Комісія Національних Цілей, яку найменував був президент Айзенгавер із представників обидвох партій, опублікувала висліди своєї діяльности, подаючи американському народові ті цілі, які стоять перед ЗДА в найближчій декаді, це значить в шістдесятих роках. Комісія ствержує, що ЗДА стоять перед важкими завданнями в найближчих роках, і щоб осягнути ті високі цілі, треба буде збільшити податки. Всі американці стоять перед надзвичайними завданнями в цій декаді, і щоб їх осягнути, треба буде „великих зусиль і особистих пожертвувань", бо країна стоїть „перед великою небезпекою". Звіт цієї комісії вислано до президента Айзенгавера і до нововибраного президента Джана Ф. Кеннеді. Звіт був готовий ще перед виборами, але представники обидвох партій погодилися в тому, щоб не оголошувати його під час виборчої кампанії, щоб його не використовували для партійних цілей. У звіті говориться про 15 проблем, що заторкують внутрішню і закордонну політику, між ними і такі важливі справи, як крайову економіку і податки у внутрішній політиці, і справу оборони ЗДА та вільного світу і проблему роззброєння. У звіті підкреслюється як важливі проблеми оборону прав одиниці та запевнення їй повного розвитку. Комісія повідомила пресу про зміст цього звіту на окремій конференції. Її голова Генрі М. Рістон заявив, що 11-членна комісія не була вповні однозгідна у всіх заторкнених проблемах, і деякі її члени висловлювали свої застереження в окремих додаткових заявах, що містяться на сімох кінцевих сторінках звіту. У звіті немає згадки про те, який престиж ЗДА мають тепер за кордонами цієї країни. Голова комісії д-р Рістон сказав, що не можна твердити про обниження престижу ЗДА за кордоном, бо той престиж в деяких державах стоїть і надалі високо, а в інших дещо обнизився. Але комісія ясно ствержує небезпеку, яка загрожує цій країні, такими словами: „Сила і можливості комуністичного совєтсько - китайського бльоку є такі великі, що головним завданням ЗДА буде припинити експанзію того бльоку в найближчій декаді. За всяку ціну ми мусимо втримати наші стратегічні і тактичні збройні сили в такій потузі, щоб недопустити до несподіваної атаки комуністів, і щоб ми могли відбити військові агресії на меншу скалю". Далі говориться про те, що ЗДА мусять бути готові — „скласти великі жертви, які тільки будуть потрібні, щоб це осягнути". З того виходить, що треба буде збільшити федеральні податки, щоб виконати це найважливіше завдання, яке в найближчих роках стоятиме перед ЗДА. Окремо говориться у звіті про охорону громадянських прав та про те, що треба виступати проти всякого расового че релігійного обмеження. ЗДА мусять обороняти свої вольності, і мусять змагати до того, щоб американські ідеали волі стояли в гармонії з іншими країнами світу. ЗДА мають підтримувати Національний Китай, і не думають визнавати комуністичний Китай, але в найближчих роках це становище ЗДА може змінитись. Америка мусить підтримувать авторитет Об'єднаних Націй, проти яких можуть вестися сильні атаки збоку комуністичного бльоку. Комісія рекомендує перевести реформу податкової системи ЗДА в такому дусі, щоб від всіх прибутків державна скарбниця могла діставати однакові податки. Комісія не турбується тим, що на фармах працює щораз то менше осіб, бо молодше фармерське населення переходить на працю до промислів. В найближчих 10-ох роках знову перейде до промислу із фарм коло 1,500,000 осіб, і для них треба буде знайти працю. Уряд мусітиме допомагати фармерам, як це є і тепер. В кінцевих реченнях звіту говориться про те, що Америка мусить дбати про те, щоб втримати здоровим дух народу. „Кожна особа має право по-своєму вірити в Бога, в те джерело правди, і треба дати ґарантію, щоб так було і нанадалі", бо це є „основою нашої духовости".

Плян ген. Норстеда про атомову зброю для НАТО здобуває підтримку

Париж. — Поль Генрі Спаак, колишній бельгійський прем'єр, тепер генеральний секретар Організації Північно - Атлантійського оборонного пакту (НАТО), виступив на останньому засіданні парляментарної конференції НАТО в минулу суботу з палким підтриманням проєкту голов. команданта збройних сил НАТО, генерала Лоріса Норстеда, про створення „складу атомової зброї" для всіх членів НАТО в Европі. Спаак вернувся саме з Вашингтону, де він вів переговори про деталі того пляну і реалізаційні можливості з уваги на американське законодавство, що забороняє давати атомову зброю країнам, які самі її не продукують. Парляментарна конференція НАТО також посередньо підтримала той проєкт, прийнявши принцип про „збірну контролю всіх союзних держав НАТО" над ужиттям атомової зброї. Ця контроля не позбавляла б суверенної волі З'єдинених Держав розпоряджатись тією атомовою зброєю, яка не була б передана до „атомового складу" НАТО. Спаак, за твердженням газет, нараджувався в ЗДА однаково з урядом Айзенгавера, як і довіреними діячами сенатора Кеннеді.

В АМЕРИЦІ

● **Преса** цікавиться новим складом кабінету нововибраного президента Джана Ф. Кеннеді, але досі не знає нічого певного в цій справі, тільки пише про різні здогади. І так відкидають давніший здогад, що державним секретарем мав би бути Адлей Е. Стівенсон або конґресмен Честер Бовлес. Але кілька днів тому виринули знов вістки про Бовлеса, хоч нічого певного в цій справі немає, бо крім нього згадують як кандидатів на цей пост ще й Дейвіда Брюса, Роберта А. Ловетта, сенатора Дж. В. Фулбрайта та інших.

● **Повідомляють**, що на острові Порто Ріко полагодили конфлікт між нововибраним губернатором Луїсом Муньозом Маріном і Католицькою Церквою, яка закликала виборців не голосувати на Муньоза Маріна, бо він пропонував закони, що їх поборює Католицька Церква. Губернатор Марін і центральний комітет ним очолюваної партії видали декларацію, в якій ствержується, що в „програмі цієї партії ніщо не противиться християнським догмам". Архиєпископ Джеймс П. Дейвіс потвердив заяву, що Церква не буде карати тих католиків, які голосували на Народну Партію Муньоза Маріна.

● **Подружжя** Лерой Фоллвейлер з Аллентавну, Па., 30 років тому одружилося на літаку, і 24-го листопада вони на літаку відзначили 30-річчя свого одруження. Він є забезпеченевим аґентом і часто подорожує літаком. Вони заявили, що сподіваються відзначити 35-річчя свого подружжя на літаку, що летітиме по космічних просторах.

Кеннеді нараджується над складом свого кабінету

Обраний на президента ЗДА сен. Джан Ф. Кеннеді іде відвідувати свою дружину Жаклін, яка після народження сина, перебуває у Джорджтавнському Шпиталю. Посередині д-р Жанет Травелл, яка лікувала Кеннеді в 1955 році.

Вашинґтон. — В неділю 27-го листопада президент Джан Ф. Кеннеді був на Богослужбі в церкві із своєю трирічньою донькою Каролайною, гостив нововибраного віце - президента Линдона Б. Джансона і його родину та нараджувався з різними своїми помічниками над складом свого майбутнього кабінету. Він розмовляв також із своїм братом Робертом, який заявив, що не є виключена можливість його співпраці з новим президентом. Пресовий секретар нововибраного президента П'єр Салінґер заявив 26-го листопада на пресовій конференції в Крайовому Пресовому Клюбі, що Кеннеді думає над тим, щоб змінити пресові конференції, коли стане президентом ЗДА. Але Салінґер заперечив, що Кеннеді обмежить пресові конференції до однієї проблеми, що заборонить дослівно цитувати слова президента в пресі і що вимагатиме, щоб журналісти подавали на письмі запити, на які хотіли б мати відповідь від президента. Президент - елект залишився у Вашинґтоні, скасувавши давніше запланований відпочинок на Флориді. Кеннеді відвідував свою дружину і новонародженого сина. Ще не є відомо, коли Кеннеді наймену є членів свого кабінету, дехто сподівається, що це буде в перших днях грудня, але інші твердять, що склад нового кабінету буде відомий аж після Різдва.

М. ФУРДА ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СУМА

Ню Йорк. — Михайло Фурдя був переобраний на голову Спілки Української Молоді Америки (СУМА) в результаті 8-го з черги з'їзду цієї організації, що відбувся тут в домі Організацій Визвольного Фронту впродовж минулої суботи і неділі, 26 і 27-го листопада. З'їздом проводила президія з Михайлом Почтарем на чолі, а програмову доповідь: „За раціональний підхід до нашої молоді" мав проф. Зенон Саган з Бофало. Основний звіт з діяльности СУМА склав її голова М. Фурда, з'ясовуючи широку діяльність цієї організації молоді в багатьох ділянках, зокрема виховній, та її активну участь в загальному громадському житті. На окрему увагу заслуговують масові здвиги СУМА, що відбуваються літньою порою на її оселях, як і виховні табори. Звітодавець звернув окрему увагу також на активну участь молоді СУМА в антихрущовських демонстраціях під час побуту совєтського диктатора в Ню Йорку. З'їзд витали представники крайових і місцевих організацій. До нової Головної Управи СУМА, яку очолює, як голова, Мих. Фурда, вибрані або перевибрані: Ярослав Шміґель і Лев Футала — заступники голови, Євген Гановський — секретар і референти: Ярослав Гавур — організаційний, Ярослав Гуменюк — фінансовий, Вол. Костик — касир, Микола Семанишин — господарський, Ярослав Солтис — культурно-освітній, Іван Кобаса — юнацтва, Мих. Почтар — завнішніх зв'язків, Л. Несторук — пресовий та пп. Ярименко, Михалів, Кішкевич і Бура — члени Управи. До Контрольної Комісії обрані: С. Івашків, Гр. Цебрій, Т. Боднар, Т. Шашкевич і П. Сулима, а до Тов. Суду: пп. Левицький Мельник і Білецький.

Нюйоркська „Думка" відбула зустріч із громадянством

Ню Йорк. — Хор „Думка" відбув щорічну традиційну зустріч із громадянством за чаркою вина та в невимушеній родинній атмосфері, при чому на великій залі Українського Народного Дому засіло за столами понад 600 осіб. Голова „Думки" інж. Пашківський, вітаючи гостей, вказав на ціль цієї традиційної зустрічі; він виконував теж ролю конферансьє. Заст. голови „Думки" п. Бідяк склав від членів хору окрему подяку за заслуги для „Думки" її довголітньому диригентові Л. Крушельницькому та передав йому на пам'ятку від членів хору образ М. Мороза. Всі приявні зробили овацію Л. Крушельницькому, який зворушений дякував за несподіванку. Ред. І. Кедрин виголосив коротку промову на тему „Пісня і політика". Мистецьку частину відкрито піснею „В мандрівку світами" до слів Р. Купчинського і музики М. Фоменка. Квінтет — Оля Ляхович і Марія Марко, сопран, Доля Турчин і Р. Саламаха, альт, та Ігор Зам'ятин, бас, відспівали при акомпаніяменті інж. І. Жуковського „Самітню рожу" І. Недільського. Олена Зам'ята, сопран, відспівала арію з „Тоски" Пуччіні та одну українську пісню, при фортепіяні Наталя Зіленська. Дві сестри — Олена Зам'ята і Алла Новицька — відспівали дуетом Майбороди „Білі каштани". Молода поетка Наталка Глоба деклямувала власні вірші. Неля Пашківська, альт, співала веселу „Історію про Думку" з власним достроєм гітари, а Тома Шепко грав на акордеоні українські мелодії і популярні пісні власного укладу, частинно із співом цілої залі. Після офіційної частини у бічній залі відбувались танці. Між приявними були м. і. член Канадійського парляменту д-р Иосиф Слоґан, член Канадійської місії при ОН з дружиною Марією, обоє канадійські українці, та д-р Джек Белобрадіч з Торонта, хорватського походження, з дружиною Марією, українського роду.

ПРОФ. Д-Р РОМАН СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ НТШ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — В неділю 27 листопада ц. р. відбулись у власній домівці Наукового Т-ва ім. Шевченка в Америці 5-ті Звичайні Загальні Збори тієї найстаршої наукової установи. Вони зібрали винятково, як на теперішні відносини, велике число приявних, бо 72 дійсних і звичайних членів, при чому прибули українські, старші і молодші віком учені з таких віддалених місцевостей, як Денвер у Колорадо, Шикаґо, Клівленд, Скрентон, крім таких східньоамериканських центрів, як Филаделфія, Нюарк, Ню Гейвен і ін. Письмові привіти наспіли з Сарселю і Торонта. Виголошено теж численні усні привіти. Нарадами проводила Президія у складі: д-р Матвій Стахів — голова і ред. Василь Мудрий та д-р Петро Ісаїв — заступники, і д-р Р. Голіят та д-р В. Савчак — секретарі. До почесної Президії ввійшли: проф. Архимович, В. Дорошенко, д-р Лев Ганкевич, Дмитро Галичин, д-р Кость Паньківський, проф. Д. Богачевський, проф. В. Кисілевський, проф. В. Січинський, проф. Д. Горняткевич, проф. Величковський і Маркіян Терлецький. Наради започаткував традиційною молитвою - інвокацією проф. В. Кисілевський, який цим разом відчитав уривок із повісти Т. Шевченка „Мандрівка з приємністю і без моралі". Докладне звідомлення за час від 1-го січня 1959 до 1-го листопада 1960 р. було надруковане в обширному „Бюлетені". Устно звітували перший заступник голови д-р В. Калина і науковий секретар д-р В. Стецюк, як також голови трьох Секцій — проф. М. Зайців від Математично-природничої секції, д-р Г. Лужницький від Філологічної і др М. Стахів від Історичної секцій, а їх звідомлення доповнив широкими заввагами президент Т-ва, проф. Роман Смаль-Стоцький.

В оживленій дискусії забирали голос численні приявні, заторкуючи найважливіші проблеми української науки, як також внутрішні справи Наукового Товариства ім. Шевченка. Натиск кладено на конечність гідного вшанування 100-х роковин смерти Т. Шевченка в 1961 році, при чому пригадано, що на 1963 рік припадають 90-ті роковини існування НТШ, а на 1964 рік — 150-річчя від народин Т. Шевченка. Найбільше уваги

(Закінчення на стор. 4-ій)

Громада в Джерзі Сити відзначила Листопадові Роковини

Джерзі Сити, Н. Дж. — 42-гі роковини Листопадового Зриву та встановлення в його результаті української державности на Західніх Українських Землях відзначила місцева Українська Громада традиційним Листопадовим Святом, що відбулося в заповненій залі місцевого нового Українського Народного Дому в неділю, 27-го листопада пополудні. Свято, що відбулося старанням місцевого Відділу УККомітету започатковано відіграванням Американського Гимну, після чого веч. о. Зеновій Бачинський з місцевої української католицької церкви св. Петра і Павла провів оригінальну молитву за український нарід. Відкрив імпрезу коротким словом голова Відділу УККА Антін Шаран, а секретар цього Відділу п. Білик відчитав заклик ПАУК з нагоди Листопадових Роковин. Оригінальну святочну промову із нав'язанням до власних ще дитячих переживань під час українсько-польської війни за Львів 42 роки тому виголосив ред. Олег Лисяк. Мистецьку програму Свята виповнили сольові виступи Марії Лисяк і Осипа Стецури із відповідним до нагоди репертуаром та Жіночого Хору при Відділу СУА під диригентурою Н. Ничая і деклямація Андрійка Шуля. Публіка з великим ентузіязмом прийняла зокрема виступи обидвох солістів, яким на фортепіяні акомпаніював п. Р. Стецура. Свято, на якому почесні місця займали кількох місцевих ветеранів Листопадовочо Зриву з д-ром Вол. Білозором на чолі, закінчено відспіванням „Ще не вмерла". Вполудне, після співаної Служби Божої, в місцевій українській католицькій церкві була відправлена панахида за поляглих Героїв.

$ 850 для Народного Фонду з Листопадового Свята в Елизабеті

Елизабет, Н. Дж. — Народний Фонд УККомітету збагатився на 850 долярів, що їх зібрано на народні цілі під час Листопадового Свята, що відбулося в цій невеликій, але прикладній своєю жертвенністю громаді минулої неділі, 27-го листопада. На програму Свята, що його започатковано співом Американського Гимну і вступним словом місцевого українського католицького пароха веч. о. Р. Боднара, склались: святочна промова д-ра В. Шандора, виступ хору „Боян" під диригентурою п. В. Тритяка, сольоспів Лесі Васьків і виступ тріо: Л. Васьків (сопран), В. Тритяк (скрипка) і М. Літепло (фортепіян), збірна деклямація пластового гуртка „Маки" (Л. Васьків, Х. Пінковська, К. Ватралик і Г. Федун), деклямації Г. Федун, С. Ватралик і Х. Хитри та вкінці слово гол. касира УНСоюзу Романа Слободяна, що говорив про вклад і працю цієї організації для визволелення України. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна". На фортепіяні акомпаніювала М. Шлемкевич.

„Тризуб" здобуває перемогу, дві „Січі" нерішену

Филаделфійський „Тризуб" додав до свого рахунку тридцяту з черги перемогу без програних змагань у грі за першенство Американської Футбольної Ліґи минулої неділі, 27-го листопада на Трайборо Стедіюм у Ню Йорку. Виграна 3 : 1 зі сильною і твердою дружиною Гакоах закріпила одинадцятку „Тризуба" на першому місці Ліґи в саме закінченій половині цього сезону. На другому місці показника Ліґи стоять „Польські Соколи", маючи на чотири точки менше від „Тризуба". Ворота для „Тризуба" стрілили: Нога з карного, Яковина і Кампо.

„Чорноморська Січ" Нюарк та „Січ" Елизабет закінчили свої змагання за першість Футбольної Ліґи Стейту Ню Джерзі, які відбулися на грищі „Чорноморської Січі" в Юніон, нерішено 0 : 0.

УСК Ню Йорк втратив знов дві точки різницею тільки одних воріт у ліґових першенствах, програючи зі завзятими і добре зіграними німцями дружини Б. В. Ґочі 0 : 1. Хоч УСК мав перевагу в полі, напад нашої дружини не зумів закріпити її стріленими воротами мимо добрих на це нагод. Противники здобули одинокі ворота в останній хвилині першої півгри і зуміли вдержати цей вислід до кінця, все ще загрожуючи воротам УСК-у випадами. Напад УСК-у користав лише коротко з гри Савіно, який після двадцяти хвилин зійшов з грища. Змагання відбулися на грищі противника УСК-у Метрополітен Овал у Брукліні.

ЗДА ПІДТРИМУЮТЬ ПОЛІТИЧНУ І МІЛІТАРНУ АКЦІЮ ОН В КОНҐО

КОНҐОЛІЙЦІ ЗУСТРІЛИ ТРІЮМФАЛЬНО СВОГО ПРЕЗИДЕНТА КАСАВУБУ ПІСЛЯ ЙОГО ПОВОРОТУ ДО КОНҐА

Вашинґтон. — Обвинувачення проти ЗДА, що вони підтримують ворогів „унезалежнення й еманципації африканських народів", висловлені у нотах президента Ґвінеї Секу Туре і президента Ґани Кваме Нкрумаґа, переданих американському урядові, З'єдинені Держави Америки заперечили рішуче не тільки відповіддю президента Айзенгавера на ноту Секу Туре, але й своїм рішенням покривати половину витрат на вдержання військових з'єднань Об'єднаних Націй в Конґо. В пересланій у суботу дня 26 листопада ноті до ґвінейського президента, през. Айзенгавер ствердив, що З'єдинені Держави Америки були перші між усіма державами світу, які висловили вимогу визнання права самовизначення і незалежности для всіх народів, згідно із цілями і принципами Хартії Об'єднаних Націй. Водночас із цим през. Айзенгавер заявив, що у своїй політиці у відношенні до Конґа ЗДА дотримуються напрямних політики Об'єднаних Націй, виявлених у визнанні уряду конґолійського президента Касавубу. Завдання ЗДА в Конґо през. Айзенгавер визначив, як намагання дати підтримку усім заходам, спрямованим на стабілізацію політичних відносин у цій країні і на утривалення її незалежности. Зараз же на другий день після вислання през. Айзенгавером цієї відповіді на адресу Секу Туре, в неділю дня 27 листопада, генеральний секретаріят ОН сповістив, що З'єдинені Держави Америки погодилися покрити половину уієх видатків на вдержання військових з'єднань ОН в Конґо, які то витрати виноситимуть на день 31 грудня ц.р. уже суму 60 мільйонів долярів. Генеральний Секретар ОН Даґ Гаммершилд подав у зв'язку з цим до відома, що кошт вдержання 18.000 вояків в Конґо виноситиме, починаючи від січня 1961 року, приблизно 10 мільйонів долярів місячно. Гаммершилд висловив вимогу негайного здобуття бракуючих 20 мільйонів долярів до кінця ще цього 1960 року, заявляючи, що каса ОН вичерпана і якщо не вплинуть нові гроші, то Об'єднані Нації будуть примушені відкликати свої війська із Конґа. Поворот президента Касавубу до Конґа, що відбувся теж у неділю дня 27 листопада, зустріли конґолійці тріюмфально. Під час його приїзду до Леопольдвілю вітала його юрба конґолійців із яких 100.000 осіб і крім того зустрічали Касавубу офіційно на летовищі не тільки полк. Мобуту і його штаб, але й теж репрезентанти ОН в Конґо — Даяль і Рікс, які ставилися досі стримано а то й неґативно до Касавубу і підтримували його противника кол. прем'єра Люмумбу. Вернувшися до Конґа, през. Касавубу доручив повести приготування до конференції круглого стола, в якій взяли б участь всі розсварені конґолійські проводирі. Ця конференція мала б на цілі виготовити нову конституцію на базі федерації автономних провінцій. У цій справі представники центрального правління у складі трьох відпоручників, мужів довір'я Касавубу, перевели наради з президентом провінції Катанґи Мойсе Чомбе в столиці тієї провінції Елізабетвілі і дійшли з ним до повного порозуміння. Приготування до конференції круглого стола йдуть під керівництвом Жозефа Ілео, що його Касавубу призначив був 5 вересня прем'єром на місце комунофіла Люмумби. Але Ілео насправді не встиг перейняти справжньої влади, бо вже 19 вересня шеф армії Жозеф Мобуту призначив власний тимчасовий уряд, зложений з молодих абсольвентів західніх високих шкіл, так звану Колеґію високих комісарів. Ця Колеґія має урядувати тільки до кінця цього року. Касавубу і його прихильники хочуть, щоб до того часу поладнати спори з провінціями Катанґою і Касай, які проголосили відірвання від Конґа, змінити конституцію і скликати новий парлямент з представниками також від тих провінцій, щоб Люмумба не покликався більше на „леґальність" своєї влади ніби з волі парляменту. Президент Касавубу далі противиться приїздові так званої примирливої комісії від Об'єднаних Націй, в якій є приятелі Люмумби, хоч Ґвінея і Малі відкликали відтіль своїх людей.

Австрія укріплює свої кордони з комуністичними країнами

Відень. — Уряд невтральної Австрії доручив започаткувати укріплювання австрійських кордонів з комуністичною Мадярщиною і Юґославією. Згідно з повідомленням австрійського міністерства оборони, першим етапом цього укріплювання границь буде побудування фортів й артилерійських становищ між ріками Дунаєм і Лейтою проти Мадярщини і в просмику Лойбл, що є стратегічно важливою областю на австрійсько - юґославському кордоні. Так же само будуть побудовані укріплення в тій частині Зальцбурґу, що граничить із Західньою Німеччиною. В цьому місці є найлегший перехід до Австрії із Чехо-Словаччини через західньо-німецьку територію. Австрійська оборонна програма передбачає мобілізацію 150,000 людей протягом 12 годин.

У СВІТІ

● **Тунісія**, яка до цього часу була в усіх справах найближчим союзником-приятелем Марокка, рішила не підтримувати претенсій Марокка до Мавританії, як ніби марокканської етнічної і географічної частини, а визнати Мавританію за самостійну країну. Спір про цю справу знаходиться на терені Об'єднаних Націй. Марокко вважає, що рішення Тунісії є „зрадою північної Африки" та „ножем в спину".

● **Членські держави Об'єднаних Націй** завинили до каси ОН на нинішній день величезну суму 37,215,745 дол. Близько 14 мільйонів винен Совєтський Союз, який не дав ані сотика на утримання військ ОН на ізраїльсько - єгипетському кордоні та в Конґо, але в обох справах активно втручається, інтриґує і киринить.

● **У Франції** уряд видав нові драстичні розпорядки проти пияцтва, яке в тій країні прийняло найбільш загрозливі розміри. Справа складна, бо 5 мільйонів французів живе з продукції алькогольних напитків. Тепер пересічно на 173-х французів припадає один шинок, — уряд хоче зменшити їх так, щоб 1 шинок припадав на 3.000 французів. Уряд рішив облегшити продукцію і продаж овочевих і неалькогольних напитків та підвищити податки для продуцентів алькоголю і його продавців.

● **У Відні** ведуться переговори з юґославськими керівними комуністами над поладнанням спорів між тими двома сусідніми державами. До Відня приїхав міністер закордонних справ Коча Попович. Плянують згоду щодо нового тунелю, що лучив би Австрію з Юґославією, признання деяких культурних прав хорватам і словінцям в Австрії та вирівняння взаємних фінансових претенсій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Двопартійність — синонім патріотизму

„Впродовж шістьох років поділеної адміністрації в Америці, демократи в Конґресі проявили глибоке зрозуміння для обопартійної відповідальности. Будемо продовжувати це, не тому, що останнє голосування було дуже „близьке" ,але тому, що двопартійна система є другою назвою для патріотизму" — заявив нововибраний віцепрезидент сенатор Линдон Джансон у пресовому інтерв'ю в Парижі, де він очолював американську делеґацію на парляментарну конференцію 15-ох держав союзу НАТО. У цій другій з черги заяві сенатор Джансон доповнив свою промову виголошену тиждень тому на відкритті згаданої конференції, де він заявив був вірність Америки її закордонним союзам. Застерігшись тепер, що нова демократична адміністрація Дж. Ф. Кеннеді не несе відповідальности за всі кроки републіканської адміністрації в оцьому перехідньому періоді, Джансон все ж ствердив, що „існує відповідальна безперервність в американській закордонній політиці".

оОбережні застереження, висловлені сенатором Джансоном в минулий четвер у Парижі, відносяться до деяких рішень урядуючої ще адміністрації Д. Д. Айзенгавера, які можуть мати далекосяжні й поважні наслідки. Час і події не стоять на місці і вони не дозволяють на ніяку „порожнечу", себто зобов'язують діючий ще уряд приймати такі заходи, що їх він уважає за слушні, без уваги на те, що в другій половині січня 1961 року керма державних справ перейде до рук Дж. Ф. Кеннеді. До таких справ належать, наприклад, військова політика ЗДА у відношенні до 14-ох союзних держав із згаданого Північно - Атлантійського пакту, та закордонно - фінансова політика, яка мусить рахуватися однаково з мотивами закордонної політики, як і конечністю зберігати здорові основи загальної американської господарки. Очевидно, що теперішній републіканський уряд не робить і не може вже робити ніяких важливих ходів без відома керівних демократичних кіл, хоч би тому, що головою демократичної більшости в 86му Конґресі був саме сенатор Л. Джансон, а головою сенатської Комісії закордонних зв'язків є сенатор Дж. В. Фулбрайт, який разом з Джансоном і 18-ти іншими членами американського Конґресу є в Парижі. У тій делеґації є й видатні члени републіканської меншости в Конґресі, а в нарадах Джансона і Фулбрайта з президентом де Голем і іншими керівними західньо - европейськими мужами беруть участь паризький амбасадор ЗДА, як теж представник ЗДА при НАТО. Це найкращий доказ взаємної поінформованости та співпраці.

Новий демократичний президент може, очевидно, не погоджуватися на такий драстичний спосіб санування американського платничого балансу, як відкликання 284 030 членів родин американських військовиків і службовиків, які перебувають за кордоном на кошт американської скарбниці й спричиняються цим дошкульно до відпливу доляра. Нова адміністрація може теж не погоджуватись з радикальним ставленням справи утримання американського війська в Західній Німеччині: секретар фінансів Роберт Андерсон потерпів невдачу в Бонні, де він безуспішно вимагав, щоб Західня Німеччина перейняла на себе безпосередньо виплату $600,000,000 річно на утримання тамошніх військ ЗДА, не скриваючи, що ЗДА, борючись проти відпливу доляра, можуть навіть відкликати свої війська з Европи. Нова адміністрація не мусить обов'язково солідаризуватися з усіми тими заходами. Але вона стане в обличчі тих самих проблем, що їх тепер мусить розв'язувати уряд Айзенгавера і вона мусітиме розв'язувати їх не в ім'я потреби партії, а держави.

І саме тут є глибока мудрість формули Джансона, що „двопартійність є другою назвою для патріотизму". Це ствердження є рішучим засудом для всякого такого партійництва, яке легковажить чи відсуває на другий плян інтерес держави і всієї нації. Як незрівняно ліпше і більше скористала б українська визвольна справа, якби цієї мудрости навчились українські партійні лідери, якби вони навчились на прикладах західніх державних мужів, що міжпартійна співпраця — це патріотизм, а міжпартійна сварня — це діяння на шкоду нації і державі.

Спекулювання на розбіжностях

Довготривала конференція провідників комуністичних режимів і партій, що відбувається уже протягом цілих трьох тижнів у Москві, викликує в політичному світі Заходу чимало спекуляцій і вісток на тему справ і проблем, що ними мали б займатися комуністичні диктатори під час цих своїх затяжних і секретних нарад. Обмежуються ці спекуляції здебільша до здогадів про розбіжності і непорозуміння внутрі комуністичного бльоку.

Усі ці спекуляції і здогади базовані головним чином на неофіційних вістках і повідомленнях, передаваних не так із Москви, як з інших столиць країн комуністичного бльоку ,особливо з Варшави, що вже не раз була джерелом більше або менше достовірних інформацій. В самій совєтській пресі досі не було ніякого повідомлення про те, що така конференція відбувається, хто в ній бере участь і над чим її учасники радять. Єдиний факт, що його можна ствердити, це те, що в Москві ще й досі перебувають делеґації 85-ти комуністичних партій і режимів світу, які приїхали туди ще напередодні 7-го листопада для участи у відзначуванні 43-их роковин „жовтневої революції". Членами цих делеґацій є провідні особи не тільки з центральних комітетів компартій, але й президенти та прем'єри комуністичних режимів, із яких протягом останніх трьох тижнів покинув Москву тільки президент комуністичної Чехо - Словаччини Антоні Новотни.

Таємничість навколо цих Хрущовських „гостей", із якими Хрущов появився раз чи двічі в льожах театральних і концертових заль, і довготривалість їх перебування в столиці міжнародного комунізму, свідчить про те, що всі вони перебувають у Москві не для розваги й оглядання українських танків і слухання українських концертів, які відбуваються там у зв'язку із декадою української літератури і мистецтва, а для поважніших справ, що ними може бути єдино обговорювання теперішньої міжнародної ситуації в світі і визначування шляхів та напрямних для проведення дальшої комуністичної експансії і здійснення чергових комуністичних революцій у світі.

Наявність такого конкретного порядку нарад, треба вважати безсумнівним і незаперечним фактом, бо конечність обговорення і спільного планування дальшої тактики випливає не тільки із суті самого комуністичного руху, але теж і з актуальної міжнародної ситуації в країнах, що ними особливо зацікавлені провідники міжнародного комунізму. Не закриє цього факту ні секретність нарад, ні навіть проголошення якогось офіційного комунікату про перебіг і висліди цієї конференції, бо ж навіть якщо такий комунікат проголосять, то це буде зроблене з метою приховати перед світом справжню ціль і зміст цієї комуністичної „конференції на вершинах".

Немає теж ніяких підстав для спекулювання на розбіжностях між учасниками цієї конференції, як це чинить під сучасну пору світова преса, заінтриґована і збентежена відсутністю будь-яких офіційних чи неофіційних, але достовірних інформацій про московську конференцію. Немає рішальної ваги і значення те, що в підході до деяких актуальних проблем і завдань провідники міжнародної комунарії можуть різнитися чи й різняться між собою. Не є важливе те, якою тактикою вони хочуть добиватися своїх цілей. Вирішальним і суттєвим є те, що всі вони об'єднані єдиною метою: збільшити впливи і стан посідання комуністичного руху у світі і добитися всіми можливими засобами, мирними чи й немирними, здійснення комуністичних переворотів у досі ще некомуністичних країнах.

ГЛУМ НАД ТУРИСТАМИ В СОВЄТАХ

„Відвідувач у Совєтському Союзі стає в'язнем Інтуриста, подорожньої аґенції, як тільки стане ногою на совєтській землі. Його контролюють, ним керують, йому диктують, його обманюють ,обріхують і піддають марксистській пропаґанді, а все воно під плащиком туризму". Так починає — як уже інформовано — свою статтю Нейт Вайт, торговельно - фінансовий редактор відомого часопису „Кришчієн Саєнс Монітор" з Бостону, який їздив до Совєтського Союзу й описує свої враження і спостереження. Значення його статті підкреслює факт, що її подано в скороченні в „Рідерс Дайджесті" за грудень ц. р. під промовистим заголовком „Нєт — для туристів у Совєтській Росії".

Американський автор виправдує американських туристів, які піддають себе „тому злощасному експериментові" в Совєтах виключно „із щирого бажання віднайти, що воно таке Совєтський Союз і його громадяни, чому холодна війна загрожує світовому мирові і чому та система масового матеріялізму має нібито якісь успіхи. З ніякої іншої причини ніхто з вільних громадян не піддав би себе такій зневазі. Інтурист покликано до життя на те, щоб він пантрував над чужинцями, звітував про них і скривав перед ними правду про відносини в Совєтському Союзі". І на ту свою тезу автор наводить довгу низку незбитих доказів.

Закордонний турист в СССР не має ніяких прав. Американський редактор розмовляв з десятками туристів різних типів — з тими, що їздили до Совєтів т. зв. люксусовою турою і з тими ,що мали клясу А і Б, і тими ,що були членами офіційних делеґацій, не тільки з ЗДА, але й з комуністичних країн. „Історія скрізь та сама, за винятком хіба того, що деякі делеґації втішалися кращим вгощанням на бенкетах і легше піддавались пропаґанді.

Зовнішніми інструментами Інтуриста є молоді мужчини й жінки, які гарно виглядають, добре володіють чужими мовами і виявляють інтеліґенцію. Але вони не мають права нічого вирішувати. Вони службово зобов'язані ставитись до всіх приїздждих до СССР з недовір'ям і підозрою та про всі їх рухи, всі розмови, все, що їх дотичить, інформувати своїх зверхників. Всі туристи до СССР знають, що в їх кімнатах є скриті мікрофони і там небезпечно свобідно розмовляти. Майже всім туристам переглядають їх валізки в готелі, коли їх нема дома, тільки одні помічають це, інші про це й не знають. Закордонним туристам викрадають записні книжечки з адресами. За кожним американським туристом стежать, хоч він потім інколи твердить, що порушався „свобідно". Автор тієї статті заявляє, що він, приїхавши до СССР, негайно ввійшов в контакт з тамошніми американськими представництвами та тими підсовєтськими громадянами, до яких дістав був адреси. Зараз наступного дня він переконався, що приставлений до нього „провідник" з Інтуриста докладно знав ,де він був і до кого телефонував.

Турист з люксусової кляси платить по $30 за день в СССР, маючи за це готель, харчі ,непрошеного провідника і авто на три години. Пара туристів платить $60 і має авто до розпорядження на 6 годин денно. Але ніхто з англійських чи американських туристів не всилі використати те авто, ані поїхати ним туди, куди вони хочуть. Поперше, їх обов'язково обводять по московських садах, до мавзолею Леніна і Сталіна, до музеїв і різних царських пам'ятників, так, що залишається їм дуже мало вільного часу і вони втомлені докраю. Коли ж приїхавший до СССР друкар висловив бажання побачити якусь совєтську друкарню, він почув відповідь „нєт". Таку саму відповідь на своє бажання відвідати школу почув американський учитель. За кожним разом представник Інтуриста перепрошує закордонного туриста, що він, провідник, „очевидно" був би дуже радий показати туристові бажану фабрику, установу чи школу, але „на жаль" турист висловив те бажання „запізно" і „годі влаштувати такі відвідини". Коли приїхавший турист заперечує і твердить, що він висловив те своє бажання вже 5 днів тому, зараз після свого приїзду, то провідник замовкає і починає говорити про щось інше. Відмовлювання туристам можливости оглянути речі, які їх цікавлять, доходить до такого абсурду, що провідник Інтуриста не погодиться показати лікареві будь-який совєтський шпиталь, ані завезти до будь-якої пекарні, ані не дозволяє на відвідини взагалі будь-якої фабрики. В Москві кажуть туристові, що „можна буде зробити в Ленінграді", а в Ленінграді на такі відвідини „нема часу". Якщо збірна туристична група закладе протест проти легковаження її бажань, то — як виявляється згодом — даний провідник дістає гостру догану від своїх поліційно-партійних зверхників, що він не вмів справу поладнати без авантури.

Інша ділянка принизливого трактування закордонних туристів в Совєтському Союзі, це обріхування їх обіцянками вигод, яких їм потім не дається. Наприклад, всім туристам А-кляси обіцяють, що вони матимуть кімнати з лазничкою і беруть за це згори гроші. Опісля стягають їх до категорії кляси Б і кажуть спати в одних кімнатах із чужими їм особами. Жінок із західніх країн американський журналіст перестерігає — ніколи не їхати до СССР у категорії Б-туристів: їх пов'язують потім з людьми, які ніколи не знали тих примітивних вигод, що їх мають громадяни високорозвинених західніх країн. Водночас, багато тих готелів в СССР, які там належать до „люксусової" кляси, насправді належать до категорії готелів із 1880-их років у Західній Европі чи в Америці. Провідники Інтуриста присягаються, що в СССР „будується" або й існує багато дійсно модерних люксусових готелів. Але американських туристів, „ворогів народу", туди не впускають. Те саме стосується обіцянок летіти джетами. У практиці ніколи туристи ними не летять. А в подорожі літаками дають туристам — яблука поганого сорта!

До Одеси прибув турист аж з Нової Зеляндії, щоб побачити своїх земляків. Йому на це не дозволили. З Південної Африки приїхав чоловік поглянути на місце свого народження, що було віддалене від його готелю за 30 миль. Його туди не пустили. Туристів крадькома фотографують. Багатьох з провокаційною ціллю втягають в ситуації, в яких потім можна їх оскаржити — і дійсно оскаржують — в порушенні совєтських законів. Тільки нечисленні такі випадки попадають потім до західніх газет.

Фальшивою є думка, наче б Інтуристові залежало на пожвавленні туристичного руху. Він не цікавиться економічною політикою совєтської державно - партійної верхівки. Він знає тільки одно своє призначення: контролювати чужинецьких туристів. Провідники Інтуриста нераз виявляються „с и м п а т и чними сторожами в'язнів". Вони нібито намагаються навіть злагіднювати комуністичну систему, наставлену на глузування над туристичним рухом і нещасними туристами. Але вони самі, провідники Інтуриста, совєтські аґенти, є безсильними пішаками в совєтській системі.

ВИБОРЦІ І КОЛЕҐІЯ ЕЛЕКТОРІВ

Вислід цьогорічних президентських виборів, в яких вибраний на президента кандидат сенатор Джан Ф. Кеннеді дістав дуже незначну більшість голосів у народному голосуванні і неспівмірну більшість голосів має мати в голосуванні електорів, — відновив дискусію на тему скасування теперішньої виборчої системи електорів.

Американські газети друкують численні листи, автори яких вимагають, щоб найближчий 87-ий Конґрес змінив той пункт Конституції ЗДА, в якому говориться про спосіб вибору президента, щоб голову держави вибирали безпосередньо всі виборці в народному голосуванні, а не 535 електорів, яких виборці навіть не знають по імені.

Голоси за скасування колеґії електорів покликуються на те, що наскрізь демократична американська конституція в справі вибору президента країни є реакційною і деколи несправедливою, бо дозволяє на те, щоб президентом держави став той кандидат, який дістав у виборах менше голосів від свого противника, що внаслідок виборчої системи здобув більшість електорських голосів.

І так, в 1876-му році став президентом Рутерфорд Б. Гаєс, що дістав 4,033,950 голосів в народному голосуванні і 185 електорських голосів, а його демократичний противник Семюел Дж. Тілден мав 4,284,357 голосів, але перепав при виборі президента, бо за нього голосували тільки 184 електори .

Подібно сталося і 1888-го року. Републіканець Бенджемін Гаррісон здобув був — 5,439,853 голоси і 233 електорські голоси і став президентом країни, хоч його демократичний противник Ґровер Клівленд мав 5,540,329 але йому припало тільки 168 електорських голосів.

Причиною такого парадоксу є те, що всі електорські голоси в окремих стейтах приділяють тому президентському кандидатові, який в даному стейті дістав релятивну більшість народних голосів. Коли б число електорських голосів в стейтах розділювали пропорційно до чисел голосів, які дістали обидва головні кандидати на президента, тоді не було б тієї дивовижі, коли президентом стає кандидат, що дістав меншість загальних голосів.

Несправедливість теперішньої системи видко ще із таких порівнянь: Ф. Д. Рузвелт в 1940-му році дістав 54,7% народних голосів, але його число електорських голосів виносило аж 84,6%. Той сам Ф. Д. Рузвелт в 1936-му році мав 60,8% голосів, але за ним голосувало аж 98,5% електорів. Подібні диспропорції між числом народних голосів і числом електорів були ще при виборі Вудро Вилсона в 1912 році, Айзенгавера в 1952 році та інших.

Подібна історія повторилася і цього року, коли демократичний кандидат дістав незначну більшість загальних голосів, (може трапитись, що він ще буде навіть в меншості, бо ще нема кінцевого підрахунку загальних голосів), але він буде вибраний на президента, коли 6-го січня будуть урядово перераховувати електорські голоси в Конґресі.

Така система вибору президента непокоїть американських громадян, які висловлюють свої думки в пресі. Томас Е. Йонг із Шелтер Айленд, Н. Й., пише на ту тему таке: „Всі ми є громадянами ЗДА, і я гадаю, зі щирого серця, що всі виборні становища треба вирішувати з допомогою б е з п осереднього загального голосування". Г. Мерріт із Гезбруку, Н. Дж., написав, що „ціла його родина і всі його приятелі і знайомі глибоко переконані в тому, що теперішня система президентських виборів є перестарілою. Чи не було б можливе, щоб нарід в окремих стейтах старався діяти в тому напрямку, щоб це змінити?". Пані Фелікс Г. Косте з Ню Йорку, Н. Й., написала, що вона натискатиме на свого конґресмена, щоб щось зробити в цій справі. Вона просить редакцію щоденника, який читає, щоб не спускала цієї проблеми з ока.

Справу зміни системи електорів, або її повного скасування обговорювали вже не раз в Конґресі. 10 років тому в Сенаті була над цією проблемою довша дискусія. Покійний уже сенатор Роберт А Тефт заявив був тоді, що це „вповні здорова пропозиція", щоб всі виборці в загальному голосуванні вибирали безпосередньо президента країни.

Вже була ухвалена в Сенаті зміна системи підрахунку голосів, але Палата Репрезентантів відкинула цей проєкт. Пізніше навіть не приходило до довшої дебати над цією проблемою, бо проєкти окремих конґресменів чи сенаторів відкидали без довших міркувань. Після виборів президента ця справа забувається, і виринає знова тоді, коли кандидати не мають великої більшости.

Проти змін системи вибору президента виступають місцеві політичні провідники, які при визначуванні електорів в окремих стейтах виявляють свої політичні впливи. Часописи, які є за те, щоб змінити теперішній спосіб вибору президента, закликають своїх читачів, щоб всіми засобами натискали на своїх конґресменів і сенаторів, щоб в найближчому Конґресі ухвалили поправку до конституції.

Коли б таку поправку ухвалювали, то треба для неї двох третіх голосів в обидвох Палатах Конґресу, а пізніше ще треба, щоб три четверті всіх стейтів поправку ту ратифікували.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Виставка Богдана Божемського

Наш мистецький сезон у повному розвитку і, відкрита попередньої неділі в залі нюйорк. ЛМКлюбу, виставка малюнків Богдана Божемського належить до найкращих і найкультурніших мистецьких імпрез української Америки. 38 його полотен, від краєвидів до таких композицій, як „Дівчина з голубом" або „Ґаман у Коломиї" (мистець — родом з тієї покутської столиці), виблискують усім багатством кольорів, що їх тільки змогла виснити фантазія мистця. А втім, Божемський не належить до новиків, він брав участь майже в усіх більших українських виставках та, окремо, мав і свої індивідуальні в нюйоркських галеріях. Але це — перша його зовсім власна виставка, призначена передусім для української публіки.

Божемський почав свої мистецькі студії ще у Львові і мистецькі кола звернули на нього увагу ще тоді, коли він під час війни був студентом Вищої Української Образотворчої Студії у Львові. Після приїзду до Америки, він отримав добрий мистецький вишкіл в одній з найкращих американських м и с т е ц ь к и х шкіл — Купер Юніон Арт Скул у Ню Йорку. Тут він мав найкращі осяги в графіці і за неї отримав найвищі нагороди. Проте графіка швидко відійшла на другий плян, на перший виступило малярство. В тому малярстві виразно почувався певний графічний підхід, ось як культ лінії і сильне підкреслення нею форм, але, властиве, це не давало його експресіоністичним фарбам розпливатися в той хаос, що такий типовий для американського експресіонізму. Коли б ми шукали паралель для сучасного малярства Божемського, то на гадку відразу приходить Ковжун з його бориславсько-львівського періоду першої половини 20 рр. Ковжун теж закладав площі своїх полотен експресіоністичними (а то й футуристичними) плямами високого барвного натуження. А все ж він рідко коли виходив поза звичайний декоративізм, де фарби були підібрані із смаком і експресією, але залишалися радше чисто оптичною грою.

В малярстві Божемського в останніх роках зайшли чималі зміни. Ще зовсім недавно малював він широкими плоскими площами, вдало скомпонованими, але теж трохи інтелектуально - холодними. Можна б сказати, що багатьом його малюнкам давніших періодів бракувало тієї безпосередньої стичности з предметом, що примушувала уяву мистця в и с ловлятися спонтанно. Отак, наприклад, у Грищенка процес творення є об'явом кожночасного спонтанного переживання. У порівнянні з попереднім періодом, наявність цього спонтанного первня в найновіших полотнах Божемського — великий поступ для цього культурного мистця. Через його твори наче пройшов оживний електричний струм і кров ударила іншим, потужнішим ритмом .

У своїй основі малярський підхід Божемського стоїть на тій межі, де декоративізм починає переливатися в чисте малярство. Накладання його фарб нагадує в дечому мозаїку, особливо на гадку приходять равенські мозаїки 5-6 вв., де релігійний зміст переказаний чистими мистецькими формами — площами, лініями, кольорами. Через той чисто мистецький підхід ті мозаїки ніколи не постарілися, вони завжди модерні, бо вони промовляють універсальною мовою м и с т е цьких форм, які є і були для всіх однакові. До подібної універсальности, властиве, змагає і малярство Божемського; його

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

(2)

За розповіддю очевидців це друге „добровільне" переселення на Лемківщині відбувалося так: найперше виарештовували всю інтеліґенцію, війтів, і свідомих лемків, які були наставлені проти переселення і могли б агітувати проти виїзду. Тоді до села приїздила совєтська переселенча комісія, яка скликала людей на мітинґи, на які треба було обов'язково являтися. Коли люди не хотіли добровільно годитися на виїзд, то совєтські аґенти грозили:

— Якщо не підпишетеся, то з вами станеться те саме, що сталося з тими — і тут подали імена всіх тих, що були арештовані і вивезені невідомо куди.

Який натиск робили совєти на наших людей, щоб змусити їх виїздити на схід, свідчить їхня поведінка в селі Висова на Лемківщині. Коли висов'яни після довгих намов таки не хотіли підписатися на виїзд, комісія наказала готовитися їм на виїзд проти їхньої волі. Під штиками польської поліції і війська примусили всіх мешканців того села спакувати своє добро на вози і їхати до залізничної стації в Грибові. Там держали їх у вагонах цілий тиждень, кожного дня намовляли їх підписатися на виїзд. Коли ж вони таки не хотіли підписатися — завернули їх назад до села.

Другим разом вдалося совєтам переселити більше українців з наших західніх окраїн до Сов. Союзу, але це сталося не за добровільною згодою переселенців; їх примусили виїздити на Схід різними погрозами, а часто репресіями. Найбільше допомагав совєтським переселенчим комісіям польський комуністичний уряд, який всіма силами старався випхати всіх українців з тих українських земель, які Москва приділила Польщі, щоб, позбувшися українських автохтонів з тих українських теренів — позбутися раз на завжди і українського питання у своїй державі.

Доля переселенців в СССР

Совєтські джерела подали (беремо ці дані з „Нашого Слова", Варшава), що, всіх українців з наших західніх країн, отже з Лемківщини, Холмщини, частини Підляшшя й частини Полісся, переселилося за час обох переселенчих акцій, значить в 1939 - 40 і 1946 - 47 рр. до Совєтського Союзу 494 030 душ, отже кругло пів мільйона. Чи це число правдиве, чи може Совєти подали його як пропаґандивну цифру, мовляв, дивіться скільки українців переселилося до СССР — годі збагнути і перевірити. Якщо це число правдиве, тоді треба припускати, що таке велике число українців переселилося на Схід в часі другого переселення в 1946-47 р., після умови між Києвом (Москвою) і Варшавою. Тут знову треба додати, що під час того другого переселення тільки маленьке число наших людей переселилося добровільно. Якщо подане Совєтами число переселених українців є правдиве, то є цілком певним, що совєтським переселенчим комісіям вдалося вирвати стільки наших людей західніх окраїн тільки репресіями та за допомогою польської поліції і війська.

Для нас було б цікаво знати, яку кількість українців переселено на Схід з поодиноких областей: скільки, наприклад, з Лемківщини, скільки з Холмщини і скільки з Підляшшя? На жаль цього не можемо подати, бо Совєти окремих чисел для поодиноких областей не проголосили. Можна тільки здогадуватись, що найбільше переселилося українців з Лемківщини, бо тереново Лемківщина є найбільшою одиницею з усіх тих українських областей, з яких переселювано наших людей до СССР.

Як розказують колишні переселенці, яким пощастило пізніше дістатися на Захід, дуже важкою й незавидною була доля всіх тих українців, які волею чи неволею були преселені з західніх областей до Совєтського Союзу. Усіх тих переселенців вивозили Совєти поїздами на центральні українські землі і розселяли головно по колгоспах. Сам вивіз тривав кілька тижнів Перевозили їх у більшості у відкритих вагонах В часі перевозу совєтські власті цілком переселенцями не піклувалися. Для них ніде не було нічого приготованого по зупинках, як це звичайно в таких випадках водиться, ні теплої страви, ні теплих напитків. Навіть малі діти не мали жадної опіки. Переселенці були здані виключно на себе самих. Вони харчувалися тим, що взяли зі собою з дому, та що по дорозі одержали десь принагідно в час постою на стаціях від убогого українського населення. Від недоїдання, бруду й холоду, що давався в знаки тим людям, яких примістили у відкритих вагонах, кинулися між переселенцями різні хвороби, від яких багато померло. Зокрема багато померло в часі перевозу дітей, здебільша від перестуди та недоїдання.

Доля хотіла, що рік 1946, у якому відбувалося це друге переселення на Схід, був для України неврожайний, бо весною і літом панувала посуха, і в цьому році ціла Україна майже голодувала. Невідомо, чи зприводу цього голоду, чи може з якихось інших причин, совєтська влада дозволила переселенцям ще того самого року переселитися до Галичини. На центральні землі України вони прибули літом 1946-го року, а ще наприкінці того самого року і на початку 1947-го року зимою, більшість із тих переселенців переселилася в Західню Україну, де вони позаймали оселі після поляків, які виїхали до Польщі.

В моєму посіданні знаходиться лист лемка з Польщі, який у 1956-му році відвідав своїх рідних, — переселенців в Галичині, в якому він також коротко насвітлює переживання тих преселенців в 1946/47 рр. Цитую: „І як єм приїхав, то ся барзо втішилі, немоглисмеся набесідувати. І як мі зачалі оповідати,ківко вони біди пережилі як до Росії (тобто на Вкраїну) приїхалі. Заїхалі глибоко до Росії (тобто на центральну Україну) в літі, а в зимі верталися на Україну (тобто до Галичини). Там заїхалі колєйом, а споврютом то їхалі возами кто мав, а кто немав возів, то йшли на пішe. Били люде, же з голоду ґмералі. Там їхалі зо статком, і зо вшиткім, а на Вкраїну (Галичину) верталі без нитки. Всьо дорогом витратні і цілих 10 років бідують".

ЗВІДКИ ПІШЛА СЛАВА ШИКАҐОВСЬКОЇ „СУРМИ"

(З нагоди десятилітнього ювілею чоловічого хору в Шикаґо)

Десять років тому в Шикаґо організували й провадять хор „Сурму" досі.

Чи можна було підібрати кращу символічну назву для хору, ніж таке вдале, вояцьке і вже традиційне ймення, як „Сурма"?

І ось ця „Сурма", де лиш не засурмить за порогами батьківщини, то репрезентує не лише наш скарб — українську пісню, а й українську культуру, українську ідею. „Сурма" кличе не забувати Краю Рідного. „Сурма" гартує любов до нього. „Сурма" славить у вільному світі нашу Україну і звертає увагу чужого суспільства на красу нашої батьківщини, на її долю і завзяття нашого народу. „Сурма" веселить, утішає своїх людей на чужині, не дає забувати, „чиїх батьків" ми діти, і „ким за що закуті". Та вона не лише репрезентує, а й плекає своїми талантами українську пісню, береже її чистоту на чужині, виховує кадри своїх хористів для майбутньої, може вже й недалекої, вільної, соборної державної України.

Хор „Сурму" заложили співаки-ентузіясти у Львові в 1927 році. В склад хору приймались співаки без різниці професійних зайнять, але з гарними голосами. Ця традиція добірного підбору хористів залишилась в „Сурмі" і досі. Ретельна праця над собою такого співацького гурту скоро винесла його на перше місце між іншими львівськими хорами. Ті досягнення хор здобував не лише своїми виступами на громадських святах, а особливо на річних програмових концертах, що складалися з творів українських та західньо-европейських композиторів. Так цей культурний ансамбль встановив собі другу сталу традицію — давати нашому суспільству ширші обрії мистецтва.

В 1937 році хор запросив на диригента Омеляна Плешкевича, який провадив „сурмачами" довгі роки в краю, в Німеччині, а пізніше в ЗДА в Шикаґо аж до своєї смерти 7-го липня 1960 року.

Чинність хору за його диригування у Львові відзначилась особливими досягненнями й успіхами в концертових виступах. Між ними хроніка хору згадує концерт старо-галицьких і французьких пісень великий концерт 1934 року спільно з хором „Бандурист" при співучасті симфонічної оркестри, духовні співи у соборі св. Юра та інші.

1943 року хор з диригентом О. Плешкевичом здобув срібну чашу на крайовому конкурсі хорів у Львові.

Змінилася міжнародна ситуація і відновлення „козака невміраки" — хору „Сурма" зустрічаємо в Німеччині, в м. Ноймаркті.

В 1947 році „Сурма" вже в Реґенсбурзі, мала 40 хористів, об'їздила цілу американську зону Німеччини з концертами, співала крім своїх, і американські, німецькі та французькі пісні в оригіналі.

В 1949 році диригент Ом. Плешкевич і багато „сурмачів" еміґрували в Америку.

І ось, місту Шикаґо припала важна роля на полі українського мистецтва. Хор при нашій громаді, переорганізувався і перебрав на себе традиційну назву „Сурма" з її статутом і ідейними традиціями та завданнями і, в складі 24 співаків підніс її прапор в нових умовинах.

Один рік „Сурмою" в Шикаґо провадив проф. Мирон Федорів. Історія хору занотовує за ним велику заслугу у піднесенні мистецького рівня хору, у розробленні його динаміки й дикції та безмежної любови цього диригента до долі хору й української пісні на чужині. Оповідають, що він приходив на проби хору не лише з нотами, а й приносив в течці вугілля, щоб хоч трохи огріти неопалене приміщення.

З його відходом внаслідок обтяження працею, управа хору в 1951 році запросила на диригента щойно прибулого з Ню Йорку „душу сурмацьку" — проф. Ом. Плешкевича. Завжди бадьорий і охочий до праці, як то його характеризують найближчі співробітники, з захопленням взяв батуту. Він розвивав вартості й таланти хористів, а тим самим і успіх „Сурми" в Шикаґо зростав. Хор скоро завоював перше тут місце між іншими хорами і вступив в ряди кращих американських хорів. Завжди різноманітна програма не лише з українських клясичних творів та наших народних пісень, а і з пісень европейських композиторів та досконале її виконання приводить хор від успіху до успіху. Те відмічала не лише українська преса, але й англомовні часописи.

Понад тисячу проспіваних годин, сотні проб, майже сто концертових виступів перед українською і американською, часто багатотисячною публікою, участь у всіх національних українських імпрезах, — це в кількох словах підсумки безнастанної праці „Сурми" за її десять років існування в Шикаґо. Завершенням цієї культурно - національної чинности хору був ювілейний концерт хору 1 жовтня 1960 року. До нього почав підготовляти хор незабутній диригент Ом. Плешкевич, але не докінчив, бо ненадійно відійшов в засвіти, оплаканий і оспіваний своїми вірними хористами. Його працю перебрав теперішній диригент Юрій Яримович.

Скільки то труду і енерґії вкладено у підготовку цього, такого гарного і під кожним оглядом, вдалого ювілейного концерту, те знають, мабуть, тільки самі члени хору з його управою, бо ж праця їхня відбувалася при зачинених дверях без посторонього ока. А скільки то натрудилась цьогорічна управа хору, то жадним мірилом її не оцінити. Треба подивляти молодецький запал і енерґію голови хору Романа Лазурка, що так взірцево виконує свої обов'язки, та який допровадив хор до зразкової дисципліни. Рухливий скарбник М. Крихтяк також додержує йому кроку в своїй ділянці. Це його заходам та добрій купецькій ініціятиві хор має не лише гарні національні одяги, але цивільні пристойні для репрезентації у відповідних моментах. Має хор ще й писаря — свого секретаря М. Борняка, що радо жертвує так дорогим в Америці вільним від праці, часом для свого хору. А коли поглянути на три великі шафи хорового нотного дорібку, коло 200 партитур, то треба подивляти запопадливість у збереженні того майна, яке з року в рік красно й безкоштовно друкує містоголова хору Микола Филипович. Не без заслуг хор має ще й свого бібліотекаря В. Панчука.

Новий диригент Юрій Яримович віддався праці з запалом та повною посвятою для хору, достойно докінчуючи те, що обірвалося зі смертю його попередника Ом. Плешкевича. Вив'язався він з того завдання блискуче, бо ж не новик він у цьому ділі.

Він перший із диригентів м. Шикаґо вивчив і проспівав цілу Утреню на мішаний хор, за що дістав повне признання й похвалу від пароха величавого Божого храму св. о. Миколая — від о. д-ра В. Ґавліча та всього священства. Він же провадить хорватським хором „Зоря", який здобув перше місце на конкурсі хорватських хорів в Клівленді. Нашому ж диригентові українцеві передано було батуту в фіналі, де він диригував збірним хором в складі 420 голосів, за що його тоді зустріли гарячі овації. А тепер він ще провадить дуже гарним хором „Союзу Українок" в Шикаґо, який начислює до 30 співачок з добірними голосами та музичною освітою, що пророчить їхньому і нашому диригентові гарне майбутнє.

Мінялися диригенти хору, різно мінялися політичні, матеріяльні і навіть географічні обставини для існування хору. Зовсім поновлювався за вийнятком одиниць із старої „войни сурмацької", склад хористів. Але прапор „Сурми" втримувався незмінними ідейними традиціями, що їх встановили перші основники і зберігають теперішні члени хору в Шикаґо. Він високо розвивається і мистецький спів цього хору полонить всякого, хто хоч раз його почув. Українська пісня, ця найблагородніша зброя нашого ароду, у виконанню „сурмачів" дзвінко голосить славу України!

Антін Кущинський

З духового життя Православної Громади в Филаделфії

З усього, що осягнено в роки нашого перебування поза Батьківщиною, здається найважнішим таки є те, що сповняє духовий зміст життя нашої людини, її духовий світ. В одних осягом можна уважати те, що вони не розгубили в світовій мандрівці на чужих шляхах талану даного їм батьками на дорогу. У других осягом є те, що вони здобули чи розбудували щось в ділянці духового життя. Саме хочемо тут сказати про вияв того другого осягу.

Нагода на перший погляд незначна: 10-ліття одної української парафії на терені Америки, хтось сказав би, одної із многих.

Є прояви духового життя в нашім суспільстві, які заслуговують на застанову. Коли людина наближається своїм єством до Бога-Слова, до Його вічного Пляну і ступає свідомо, чи підсвідомо, на Ним вказаний шлях, то це і є те основне, що рішатиме про поступки і дії тієї людини в будучому. Саме це і спостерегли ми під час згаданого ювілею, 10-ліття парафії Української Православної Церкви св. Покрови у Филаделфії.

В суботу 22 жовтня велика Всенощна і Панахида за полеглих і замучених в обороні рідної Церкви; в неділю Святочна Архієрейська Літургія — правив Митрополит Іоан (Теодорович), а з ним 8 інших священиків на чолі з настоятелем церкви св. Покрови, о. протоієреєм Стахієм Шадинським. Невмирущі слова Літургії св. Іоана Златоустого, виголошені з вірою й любов'ю, западають у серця вірних, що до берегів наповнили храм. Спів хору, мелодійний і майстерний, переносить людину всеціло у світ невидимого, але либонь єдино дійсного. І чуємо „Відкладімо нині всі життєві турботи", патос хвали в „Осанні во вишніх", всевідданість Господеві в „Милость мира". Вічно нові, живі і великі слова молитви, — це піднесення духу людського у висоти, що охоплює все єство людини. У многих ви бачите сльози на очах; це сльози поєднання з Богом, сльози великої і болючої радости серця.

Після Літургії трапеза-молитва, архипастерське благословення, короткі промови-привіти і споживання страв. Душею всього свята настоятель парафії о. протоієрей Стахій. Він же кожного і кожну з парафіян знає поіменно, він батьком і дорадником їхнім, тому й до кожного промовить і зажартує.

А діти? Це ж учні українознавчої школи, що вже шість років діє при парафії і для якої о. Стахій разом з учителями так багато уваги і праці приділяють, щоб школа розвивалась, щоб шкільні програми виконувались, щоб діти в українськім національнім дусі виховувались. Гомонить заля. Та ось виступають діти. І вони хотіли б звеличати свято. Виступає дівчатко, Ліда Головаш, говорить слово, друге, і глибока тиша сповняє залю, нескінчені слова завмерли на устах у тих, що беззугавно гомоніли; до них бо говорили діти, до їхньої совісти, до їхніх сердець, — діти, що родились вже на чужині, діти, яких викохали батьки, рідна школа, рідна Церква. Потім ще одна дитина — п'ятилітня, і знову мовчанка, тиша і буря оплесків, і ще і ще — говорять діти... Молитва по трапезі. Грімке „Ще не вмерла", — й розійшлись.

Подумаймо ж тепер — хто це співав Осанну Господеві з сльозами на очах, чиї мольби палахкотіли в світлах свічок перед ликами святих? Хто з любов'ю і дбайливістю готував трапезу? Це ж бувші совєтські люди, це ж покоління головно тих, яким заборонено було знати Бога, до яких у душу вдирались, щоб вирвати Його з неї, тих, які начебто й не відали, де правда, а де зло.

Та ось прийшло переселення у вільний світ, прийшла особиста свобода, і люди згуртувалися довкруги рідної Церкви без нічиїх приказів чи спонук, так начебто цього тільки й прагнули в минулі роки безвір'я й заборон; спорядили храм, виявивши глибоку жертвенність і щедрість, заклали рідну школу, щоб дітей навчати, внесли значний вклад в громадське життя. Вони віднайшли і відживили в серці своїм і дусі своїм те, що десь, як зерно на дні душі, було подекуди закам'янілим; натхнули його духом віри, зросили сльозою любови. Це крок до Бога-Слова, до Його великого і ніким ще до кінця невиповненого пляну. І тому можуть радіти ті, що спостерігають і бачать це, радіти фактом, що життя української людини духово збагачується, що свідчить про те, що ніякий ворожий тиск не нарушить духових основ української нації, він знову відродиться і засяє.

Н. І. П.

Українці ведуть перед у Балтиморі, Мд.

Управа УККА відділ в Балтиморі складає подяку організаціям і поодиноким особам за віддану працю і посвяту для звеличання і спопуляризування українського імени серед американців міста Балтімору і перед чужонаціональними групами, які є активні не тільки в американському житті, але й вірні в зберіганні культури і традицій своїх предків.

Як кожного року, так і цього року, четвертого вересня відбувся День Національностей в Гвин Оук Парк-у при великому здвизі народу. Кожна національність демонструє там свої культурні надбання в осібних павільйонах, як мистецькі виставки, національні танки та кулінарну штуку.

Найкращим павільйоном був український, який звертав і притягав увагу глядача-чужинця своїм направду чудовим і зі смаком урядженим виглядом. Була це українська хата, вся у вишивках. Український павільйон дістав першу нагороду у формі постументу „Статуї Свободи". Другий трофей припав як перша нагорода також українцям, за мистецький танок „Чумак", а третій і четвертий трофеї, як друга нагорода за другий танок „Катерина" і смачні потрави української кухні.

УККА в Балтіморі ще раз складає щиру подяку усім вельмишановним паням, громадянам, молоді і всім, що спричинились чимнебудь до звеличання нашого імени на цій міжнаціональній імпрезі. Пишучи ці скромні рядки уважаю, що більшою подякою і сатисфакцією для наших громадян є успішна праця в користь українського імени і здобутих трофеях.

Листопадові Роковини

Заходом громадських організацій, під патронатом УККА, 30-го жовтня відбулось свято 1-го Листопада.

Свято відкрив голова місцевого відділу УККА п. Царик, насвітлюючи український резистанс УПА, як продовження праці Борців листопадового чину.

Глибокий змістом реферат виголосив п. д-р Ярослав Падох. Нав'язуючи до Листопадового Зриву у Львові, бесідник насвітлив ролю нашого Львова, яку він сповняв від галицької держави по 1918 рік і по наші дні.

В мистецькій частині була гарна деклямація „Листопадова Ніч", виконана студенткою Танею Михайлишин.

Хор ООЧСУ під мистецьким проводом п. проф. Сенюти відспівав в'язанку стрілецьких пісень Гайворонського і „Виє буря" Недільського.

Учениця Зеня Чорна віддеклямувала вірш 1-ше Листопада. Співом національного гимну закінчилось це скромне свято.

Відділ УККА в Балтіморі складає подяку всечесному о. Соловієві за відправлення Панахиди по Героях Листопадового Зриву, п. д-рові Падохові за труд і цінний реферат, хорові ООЧСУ і проф. Сенюті, диригентові хорів Балтімору, декляматорам і Святочному Комітетові за зорганізування імпрези і всім, хто чимнебудь причинився до звеличання цього свята, а особливо Громадянству за численну участь.

В. Татчин

Виставка Богдана Божемського

(Закінчення зі стор. 2-ої)

твори нічого не розповідають ні не описують, — вони суґерують людській уяві свої форми і барви як певний лад у світі, пережиті індивідуально уявою мистця. Це пережиття дає творові ту індивідуальну інтонацію, що й творить суть музичного чи поетичного твору.

Водночас малюнки Божемського зовсім не позбавлені видимого змісту чи сюжету. Який той зміст не був би химерний, він ніколи не стає на межі не-розпізнавальности. Але одночасно його малярство не є самим тільки відображенням речей. Для такого типу мистців, як він, тема є передусім претекстом, спонукою для творення так, а не інакше. Тут мимоволі пригадується Ґоґен, який в одному із своїх листів писав, що речі дають йому тільки спонуку витиснути на полотно якусь фарбу в найсильнішому її натуженні. Отже, це певний загальний, універсальний мистецький процес, що тепер став на першому пляні в сучасному модерному мистецтві.

Ми згадували, що давніше Божемський оперував здебільшого широкими декоративними площами. Тепер він наче відкрив новий складник — ваготу кольору, таємницю, що в фарбі діляє не тільки її барва, але й її матеріяльна суть, барвник і його компактність. Він тепер накладає свої фарби масивними мазками поодиноких плям, що кожна з них, як камінець мозаїки, говорить сама за себе, наче окремо виділені голоси у великій оркестрі. Одночасно його твори насичені ліризмом, поетичністю, і через те вони своєю теплотою такі відмінні від не раз дуже розумно і майстерно аранжованих барв, що нічого не висловлюють. Божемський навпаки, у свому малярстві раз-у-раз намагається висловити якнайбільше з того світу спірітуальних вартостей, що ними стає багате кожне мистецтво: свою динамічність, своє почуття гармонії, свою кольористичну зіграність, а передусім — свій конструктивний, не хаотичний образ світу та свою постійну волю і намагання відкривати все щось нове і висловлювати відкрите завжди на новий спосіб, без повторювання. Це ті первні, що роблять його малярство живим і здоровим об'явом у сучасному українському мистецеві.

Божемський (нар. 1923 р.) належить до тієї нашої середущої мистецької ґенерації, що має добрий мистецький вишкіл, розвинуту індивідуальність і потрібну дозу самокритицизму, щоб упевнено іти шляхом до все більшої майстерности. Остання його виставка показує, наскільки він, як мистець, зріє у статурі ,а його твори — в калібрі.

Кожен, хто стежить за цілістю нашого мистецького життя в складних умовах еміґрації і пристосування до нових обставин, не зможе не відмітити того, що малярство Божемського, ідучи в тому напрямі, що й загально світове, шукає теж своїх власних стежок.

С. Гординський

Індекс цін збільшився на 0.4 відсотка і виносить 127.3%

Вашингтон. — Індекс цін на товари щоденного вжитку в місяці жовтні ц. р. виносив 127,3%, на 0.4% більше, як у вересні ц. р. і на 1.4% більше, як у жовтні 1959-го року. В порівнянні з пересічними цінами з 1947 . 49 років кошти прожитку в жовтні збільшилися на 27.3%. На збільшення коштів прожитку мали вплив такі фактори: 1) Зріст цін на харчі і подорожчання нових автомобілів; 2) зріст видатків за такі праці, як стриження і голення та пральня, а також подорожчання комірного. Подешевшали старі авта, але зростають видатки на лікування в шпиталях і ліки. Фабричний робітник із трьома членами родини у жовтні ц. р. пересічно заробляв на чисто $81.50, у вересні ц. р. — $81, а в жовтні 1959 — $80. Його прибутки і купівельна сила не зменшилися, хоч індекс цін збільшився. Коло 975,000 робітників дістають автоматичне збільшення заробітньої платні, по два центи від години праці, бо вони мають в контрактах праці пункт про збільшення заробітків, коли зростають кошти прожитку.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ІІ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

Список ч. 8

Л. Ясінчук, Бруклин	$10.00	В. Ромитер, Ірвінгтон	2.00
Ю. Пасічник, Фила	10.00	П. Малар, Шикаго	2.00
П. Савка, Ніксон	10.00	І. Лазорчик, Асторія	2.00
Д-р М. Кузьмович Бабилон	10.00	Р. Карбівник, Фила	2.00
В. Дувало, Торонто	6.00	П. Корженівський, Пітсвіл	2.00
М. Галущак, Піттсбург	5.00	Г. Карнаушенко, Клівленд	2.00
О. Колтунюк, Денвер	5.00	І. Еванук, Куртіс Бей	2.00
В. Дробітун, Бирд ін Генд	5.00	Е. Федик, Вудсайд	2.00
Ф. Кулбіда, Бруклин	5.00	М. Децко, Сеймор	2.00
М. Мисюк, Асторія	5.00	М. Думка, Ню Йорк	2.00
М. Курман, Фила	5.00	В. Боднар, Медовбрук	2.00
проф. І. Боднарук, Шикаго	500	О. Бернадин, Джоліет	2.00
М. Лапіца, Н. Брайтон	5.00	В. Борейко, Нювінгтон	2.00
Ю. Ватаманюк, Шикаго	5.00	Р. Галабурда, Кліфтон	2.00
С. Онуфрійчук Норістовн	5.00	Н. Бібель, Белфорд	2.00
Д. Дуліба, Квекертавн	5.00	М. Нидза, Гарден Сіті	2.00
К. Сопрунович, Фила	5.00	І. Сенковський, Дж. Сіті	2.00
М. Техльовець, Норвіч	5.00	М. Пендак, Баден	2.00
М. Яремчук, Рачестер	5.00	І. Шуляний, Джерзі Сіті	2.00
Е. Івахів, Мінеаполіс	5.00	М. Ковальчук, Масена	2.00
Д. Рубаха, Гемтремк	5.00	А. Крупський, Дітройт	2.00
Д-р М. Головатий, Гері	5.00	І. Керницький, Н. Йорк	2.00
П. Грицак, Кренфорд	5.00	Я. Оленський, Сомервіл	2.00
Т. Ковбасюк, Клівленд	5.00	С. Орищин, Лейквуд	2.00
Н. Кравчук, Линбрук	5.00	І. Патуляк, Джерзі Сіті	2.00
І. Миронюк, Лансінг	5.00	А. Данилюк, Гардфорд	2.00
Хор „Кобзар", Фила	4.00	О. Коровицька, Фила	2.00
І. Стець, Тускаравас	3.00	Т. Тренич, Фила	2.00
В. Клюфас, Мідлтавн	3.00	М. Польовий, Н. Арлінгтон	2.00
Д. Яремко, Канзас Сіті	3.00	М. Наславський, Вілкс Бері	2.00
І. Пілюк, В. Варвік	3.00	Н. Ракочий, Коговс	2.00
Т. Онуфрик, Л Айленд Сіті	3.00	В. Гамало, Віндсор	2.00
С. Мозиловський, Клівленд	3.00	О. Борух, Даніелс	1.00
Л. Маринович, Голивуд	3.00	В. Ганн, Джерзі Сіті	1.00
П. Біланюк, Дітройт	3.00	С. Чорній, Клівленд	1.00
П. Слободян, Бруклин	3.00	Д. Грицак, Ню Йорк	1.00
Д-р Е. Савчин, Шикаго	3.00	Г. Макар, Йонкерс	1.00
М. Бодель, Шикаго	3.00	С. Рудий, Бофало	1.00
С. Бляховський, Честер	3.00	В. Копитко, Вунсакет	1.00
Д-р В. Білецький, Грінвіл	3.00	М. Курчак, І. Медов	1.00
Г. Сполітакевич, Н. П.	3.00	Н. Коваль, Літл Фолс	1.00
Г. Міщенко, Бруклин	3.00	М. Хома, Балтімор	1.00
Е. Квірмбах, Шикаго	3.00	о. Н. Черняхівський Рачестер	1.00
С. Гаврилюк, Йонкерс	2.00	Н. Дрозд, Маямі	1.00
І. Довгань, Байон	2.00	В. Дмитрів, Вест Ісліп	1.00
Г. Ганич, Фила	2.00	І. Жилавий, Фила	1.00
С. Давид, Фила	2.00	В. Попович, Рачестер	1.00
С. Гутович, Бруклин	2.00		
М. Магмет, Елизабет	2.00	Разом	$ 300.00
В. Прокопик, Йонгстовн	2.00	Раніше проголошено	$ 1,954.85
М. Патроник, Гейзлетон	2.00		
М. Сокольський, Рачестер	2.00	Разом	$ 2,254.85

МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА

Василя Панчака

<— ВІДКРИТА —>

від 25-го листопада до 18-го грудня 1960 р.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

в залі ч. 32

142 2nd Avenue — NEW YORK, N. Y.

Виставка відкрита:

кожної П'ЯТНИЦІ — від год. 7:00 до 10:00 вечора
кожної СУБОТИ — від год. 4:00 до 10:00 вечора
кожної НЕДІЛІ — від год. 12:00 до 10:00 вечора

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Василя Безкоровайного

КОЛЯДИ на піяно $1.00; КОЛЯДИ на міш. хор $1.50; КОЛЯДКИ на піяно легкого укладу: Бог Предвічний, Бог ся раждає, Во Вифлеємі, Небо і земля, Возвеселімся, Вселенная, Нині Адаме, Нова радість I, Нова радість II, На небі зірка — по $0.30. ТВОРИ на піяно: Ноктюрн 2 $1.50; Ноктюрн 3 $1.50, Спомини з гір, Український Танок, Чари ночі (Вальс), Весна Танґо, Заграй ми, цигане, — по $1.00.

Замовляйте на адресу:

W. BEZKOROWAJNYJ
117 Bullum Street — BUFFALO 10, N. Y.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

в кольорах з гарними українськими святочними побажаннями.

Картки виготовлені на підставі оригінальних взірців знаних українських артистів-малярів по 10 цт. шт., з ковертами.

З релігійними взорами 12 за $1.00.

Замовлення просимо слати враз з грішми до:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА"

нова повість

ІВАНА СМОЛІЯ:

„У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї"

Коли змова найбільш кровожадних в історії диктаторів Гітлера і Сталіна в 1939 році викликала другу світову війну, то вже від гуку перших її пострілів задрижали й почали валитися державні кордони і системи, відкриваючи шлях до найбільш бурхливої, насиченої несподіванками зустрічі двох суперечних світів: східнього і західнього. Перша така зустріч відбулася на західніх українських землях, і на її тлі, в обрамуванні незрівняних своєю красою українських Карпат, Іван Смолій, у своїй новій повісті „У зеленому Підгір'ї", розвиває акцію повісти, вправною рукою мистця малюючи хвилюючі образи найглибших людських переживань та колізій.

Це — перший мистецький реалістичний твір про зустріч двох, ворожою рукою поділених, рідних, українських світів з їхніми суперечностями і пристрастями, що розпалюються довкола одвічних людських прагнень: правди і волі. Глибокі проблеми життя і боротьби у грізній воєнній добі і перемога добра та краси, представлені мистецькими образами в цій книжці, дадуть справжню насолоду і принесуть безсумнівну користь кожному, хто її прочитає.

Книжка має 190 сторінок друку та в мистецькій кольоровій обкладинці.

Ціна — $2.50

Замовляти у В-ві:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

Відділ

Українського Конґресового Комітету Америки

— влаштовує —

в неділю, 4-го грудня 1960 р.

в год. 7:00 вечором

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

140-142 Друга Евеню — в Ню Йорку

АКАДЕМІЮ

В 30-ЛІТТЯ

судового процесу над СВУ й СУМ-ом

В ПРОГРАМІ:

Відкриття, промова в українській мові — проф. Степан КИЛИМНИК, відчитання і схвалення резолюцій.

В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ: Симфонічна оркестра Українського Музичного Інституту під керівництвом — проф. В. ЦІСИКА.

УКРАЇНЦІ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ!

Своєю численною участю вшануймо Тих, що віддали своє життя в безкомпромісовій боротьбі з червоно-російським окупантом.

Позичаючи — Ощаджуйте гроші гроші

НЕ ВІРИТЕ ПРОВІРТЕ САМІ!

— в —

Українській Федеральній Кредитівці

„САМОПОМІЧ"

у ФИЛАДЕЛФІЇ.

ЗА ПОЗИЧКУ $1,000.00 НА 1 РІК,

включно з її обезпеченням, платите у нас

$53.40 проценту річно, себто менше, як 5½%.

КОРИСТАЙТЕ З УСЛУГ СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ.

Адреса:
813 N. FRANKLIN Street — PHILADELPHIA, Pa.

В нашій КНИГАРНІ можна набути:

1. Д-р Д. Донцов: „Київ 1918 рік" $1.00
2. Ольга Мак: „Чудасій", повість 2.00
3. Ольга Мак: „Жаїра", роман, том I .... [illegible]
4. Ольга Мак: „Жаїра", роман, том II 3.00
5. Д-р Д. Донцов: „Дві літератури нашої доби" 3.00
   (оправлена в полотно) 3.75
6. Юрій Тис: „Конотоп", оповідання 2.00
7. Ольга Мак: „Проти переконань", роман 3.50
   (оправлена в полотно) 4.25
8. Олег Лисяк: Люди такі, як ми — бр. .. 3.50
   (оправлена в полотно) 4.50
9. Меланія Кравців: Каледейскоп 2.00

Svoboda

P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 24-го листопада 1960 р. упокоївся в Бозі в Брукліні Наш Найдорожчий ТАТО

бл. п. Андрій ЛИТВИН

проживши 76 років.

ПОХОРОН — в ПОНЕДІЛОК, 28-го ЛИСТОПАДА 1960 року з пох. заведення СЕНКО ФЮНЕРАЛ ГОВМ — 213 Бедфорд Евеню, Бруклин, до української католицької церкви Св. Духа, звідки, після Заупокійного Богослуження, на цвинтар Бабилон Семетери, Бабилон, Л. Ай.

В глибокому смутку:

Доньки: — ЮЛІЯ, ЛІ, ГЕЛЕН
Сини — ВОЛОДИМИР і КАРЛО

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

РЕПРЕЗЕНТАНТ
на повне або частинне
зайняття для
НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ.

- Самостійна праця на інтересній галузі американського господарства. Не потрібно власного капіталу.
- Умова: Знання української або чужої мови.
- Фахівці впроваджують в працю.
- Надзвичайні заробіткові можливості! Звертатися:

WILLIAMS JENNINGS & CO., Inc.
46 West Clinton Avenue
Tenafly, N. J.
LOwel 7-3580

ДО ВАКСУВАННЯ ПІДЛОГИ
Тільки досвідчені повинні голоситись. $2.80 на годину. Нагода на „овертайми". Нічна праця голоситись між 3 PM & 5 PM
NEW YORK FLOOR
18 East 41st Street. — N.Y.C.
MU 5-4818

ПОШУКУЮ М'ЯСАРА
спеціяліста до розбирання м'яса і до продажу.
Постійна праця добра платня Тел. YOnkers 5-1665, питатися за власником. Веч. YO 3-3471

● MISCELLANEOUS ●

ОКСАНА
IMPORTED FRENCH BRANDY NAPOLEON BRAND
IMPORTED AND BOTTLED EXCLUSIVELY FOR
MARTY'S LIQUOR STORE
ATLANTIC CITY, N. J.

ДОСТАВЛЯЄМО
до приватних домів, Організацій, Товариств, на весілля, бенкети і т. п., в кожну місцевість стейту Ню Джерзі, в кількості найменше один кейс (12 пляшок).
Замовляйте:
MARTY'S LIQUORS
1314 Atlantic Avenue
ATLANTIC CITY, N. J.
Phone: AT 6-2789

● REAL ESTATE ●

STATEN ISLAND, N. Y.
ІДЕАЛЬНЕ ДЛЯ ПОДРУЖЖЯ
South Beach — мале БОНГАЛО, 6 кімнат, свіжо відновлене, газ, пар, огрівання, алюмін. вікна, кімната до забав, зараз до зайняття. Власник:
GI 7-1796

ЗІ СПОРТУ

УСК виграє в першій рунді „Відкритої Чаші"

УСК, Ню Йорк — Ам. Чехи 3 : 2 (1 : 1)

Ню Йорк, 20 листопада, Український Спортовий Майдан. Склад УСК-у: А. Голуб, П. Черемха, Р. Підгорецький, В. Форнеро, Дж. Керні, Е. Чижович, В. Чижович, Е. Савічо, К. Мушак, Е. Моралес, Р. Проно.

Ворота: 13 хв. 0 : 1, 25 хв. 1 : 1 — Е. Моралес, 56 хв. 2 : 1 — В. Чижович, 82 хв. 3 : 1 — К. Мушак (карний), 89 хв. 3 : 2. Наріжники 9 : 4 для УСК-у. Суддя — Т. Магер. Глядачів 500.

Першавсе виясненя терміну „Чаші Чаллендж Кап" чи „Овпен Кап", здобуття тої рівняється чемпіонатові ЗДА. В цій конкуренції можуть змагатися дружини з аматорами та професійними змагунами, тому і вживання тут дуже часто терміну „професійна чаша" не оправдує себе.

В грах за чашу, звичайно, буває так, що дружини нижчих кляс виеліміновують своїх партнерів з вищих. Щоправда, не сталося так у змаганнях дружин з третього місця „Оберліґи" та третього місця Першої Дивізії — Чехів, хоч УСК не осягнув високого циферного висліду, як цього бажали собі його симпатики. На це склалося більше причин: дуже нечиста гра твердого противника, брак щастя УСК-у в догідних підворітних нагодах, брак стрілів нападу УСК-у по воротах (а стрільці є!), перекомбінування, сольові виступи та вкінці непорозуміння між напасниками, що його започаткував самолюбністю в здобуванні воріт К. Мушак.

Двох голів „Чехів" не було зовсім потрібно. Перший впав зі стрілу найнебезпечнішого напасника Бенуса, з яким то Підгорецький мав клопіт. Він замість крити його близько, давав Бенусові місце для дії. При перших воротах Голуб не був добре уставлений. Другі ворота в останній хвилині завинив Форнеро непотрібною забавою з м'ячем, у висліді якої прийшов наріжник і ворота.

Роман Лисняк

Вісті з УСК-у

● Вислідн нижчих дружин УСК-у в кінці тижня: Джермен Ґанґеріснє новаки —УСК новаки 0 : 0. В змаганнях учнів тих клюбів переміг УСК 7 : 0. УСК Б програла до Гобокен Б 2 : 3, а Резерва УСК зремісувала в товариських змаганнях з резервою Ам. Чехів 0 : 0. Юньйори „А" перемогли юньйорів Греків 7 :0 в товариській зустрічі.

● В другому тижні грудня ц. р. приїжджають до УСК-у два дальші змагуни І-шої Дивізії Арґентини.

● В четвер, 17 ц. м. перша дружина столової сітківки УСК-у перемогла Ріджвуд І 9 :1.

„Тризуб" — „Нюарк Портуґіз" 8 : 1 (6 : 0)

Филаделфія, 20 листопада. Ворота для „Тризуба" стріляли: Ніє 1 хв., Яковина 8 хв., Яковина 12 хв., Кравець 17 хв., Ніє 30 хв., Кампо 33 хв., Кампо 46 хв. і Нога 48 хв.

Рясними оплесками привітали глядачі нового змагуна „Тризуба" Івана Бородяка, який, як показалось опісля, заграв на позиції оборонця задовільно. Здається, що йому краще відповідало б завдання помічника, але про це ще важко говорити після перших змагань в новій дружині.

Перша половина була справжнім показом гри „Тризуба", який вив'язувався якнайкраще. Може і комусь здавалося, що наші грали краще тому, що противник був слабший, але не в цьому була причина поправи гри цілої одинадцятки. Точні подачі, швидкість та орієнтація і вкінці добра стрілова диспозиція були чимсь, що можна було подивляти в цих змаганнях у першій півгрі. Ворота сипались як з мішка і заповідалося, що вислід буде такий, як з „Помпеями". Напад мав у помочі вміле тактичне підкріплення і при такій співпраці обидві лінії вив'язувалися вповні зі своїх завдань. Всі змагуни без виимку працювали для перемоги як тільки могли.

Після 6 : 0 в першій половині обличчя гри значно змінилося. І суддя частіше бачив промахи наших чи офсайди, правильно чи не правильно, і змагуни якось не знаходили своїми стрілами воріт противника. А глядачі приглядались цьому зі спокоєм, маючи „за поясом" певну високу перемогу. Можливо, що й зміна складу в другій півгрі зробила своє, але про це важко з певністю твердити.

Противники не були аж такою слабою дружиною, як здавалося. Вони мали справді добрих двох змагунів у нападі, які час від часу загрожували святині Дідріксена чи Варварюка. Головно їхній криловий завдавав багато то клопоту Смолинському. Як цілість дружина Портуґальців була дещо краща від Італійців з Бруклина. Глядачів 1,500.

Піт

УАСК „Львів" у дальших грах за Чашу Америки

Клівленд, 20 листопада. — При гарній погоді та численній публіці УАСК „Львів" переміг „Шенфилд" 4 : 2 в грі за Чашу ЗДА (Овпен челлендж кап). „Львів" виступив в такому складі: Мартиняк, Юрас, Гурин, С. Петрина, Риж, Личко, Вердинець, М. Петрина, Ганс, Лукасевич, Капустянський, Фльореско та Добрянський.

В першій півгрі шотляндці мали перевагу і здобули перші ворота з підворітного замішання, тоді коли напасникам „Львова" щось не везло. Їхні стріли попадали або то в руки воротаря, або відбивалися від поперечки чи стовпа воріт.

В другій половині образ гри змінився. „Львів" перебрав ініціятиву в свої руки, та панував вповні на грищі. У висліді цього були чотири ворота для „Львова" зі стрілів С. Петрини, Капустянського і Вербинця 2. Спеціяльно вирізнились в цих змаганнях Личко, С. Петрина і Вербинець. „Львову", який ступає вперед в грах за Чашу, треба побажати зі щирого серця: щасти Вам Боже!

День перед зустріччю з Шенфілдом, відбувся в готелі „Голенден" річний бенкет Огайської Футбольної Ліги, на якому Влодзьо Вердинець дістав нагороду — медалю найкращого правокрилового. Місцевий хор „Дніпро" під управою п. Е. Садовського відспівав по-мистецьки три пісні, чим дійсно причинився, як це відзначили чужі спікери, до тріюмфу українців. Треба відмітити, що головою Ліґи є українець п. Зенон Касараба.

Я. Потічний

Проф. д-р Роман Смаль-Стоцький переобраний на голову НТШ в Америці

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Збори присвятили таким проблемам, як науково-видавнича діяльність Т-ва, фінансові труднощі Т-ва, організування членів, справа призначування дійсними членами українських та чужинецьких учених, конечність боротьби з фальшами про Україну в американських енциклопедіях і шкільних підручниках, проблема наукового доросту й ін. Змінено статут з продовженням каденції Управи з двох на три роки та з деяким поширенням Управи. На Зборах ділали три комісії: Мандатова — проф. Цісик і З. Стефанів, Номінаційна — проф. Архимович, проф. М. Зайців і ред. Кедрин-Рудницький, та Резолюційна — д-р Винар, д-р Богачевський і д-р Л. Луців. Прийнято одноголосно такий новий склад Управи: президент — проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, 1-ий заступник — проф. д-р Осип Андрушків, 2-ий заступник — д-р Вінкентій Шандор; члени Управи: проф. д-р Василь Лев, проф. д-р Василь Ленцик, проф. д-р Василь Стецюк, ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. Богдан Кравців, адв. Роман Олесницький, правний дорадник Т-ва, і інж. Роман Кобринський. Заступники: проф. д-р Данило Богачевський і Леся Храплива. Контрольна Комісія: голова: — проф. Кость Кисілевський, заступник — проф. Дам'ян Горняткевич, члени: Дмитро Галичин, проф. д-р Лука Луців і Вол. Дорошенко. Делеґати до Головної Ради НТШ: проф. д-р Марія Овчаренко, проф. д-р Володимир Калина і заступники д-р Роман Осінчук та проф. Володимир Січинський. Представники Секцій в Управі: проф. М. Зайців, проф. д-р Г. Лужницький і проф. д-р М. Стахів. Прийнято резолюції і прелімінар нового бюджету.

Сен. Джонсон перевів наради в Лондоні і вернувся в оптимістичному настрої

Лондон. — Новообраний віце-президент, сен. Линдон Джансон, який очолював 20-членну обопартійну делеґацію від Конгресу на парляментарну конференцію НАТО у Парижі, переїхав з Парижу до Лондону, де відбув також наради з тамошніми керівними державними мужами. На т. зв. „діловому обіді" в прем'єра Геролда Мекміллена були приявні також англійський міністер закордонних справ лорд Гюм і два високі урядовці англійського міністерства закордонних справ, а з американського боку був приявний м. і. сенатор Дж. В. Фулбрайт, голова сенатської Комісії закордонних зв'язків, який є одним із найповажніших кандидатів на державного секретаря в адміністрації президента Кеннеді. На тій нараді — за твердженням газет — був обміркований проєкт ген. Норстеда щодо вивінування НАТО атомовою зброєю. Англія з усіх держав НАТО найбільше настороженна проти того проєкту з уваги на власних соціялістів і пацифістів, які ведуть неперебірливу кампанію проти атомової зброї. Але Мекміллен буцім-то схиляється до думки, що концепція збірної відповідальности країн НАТО за вжиття атомової зброї могла б приєднати навіть англійських соціялістів. Сен. Джансон висловився про свої наради з французькими і англійськими державними мужами з великим признанням як нібм про підставу до оптимізму в міжнародних справах. Він запевнив однаково президента де Голя, як і прем'єра Мекміллена, що нова американська адміністрація стоятиме також вірно на базі своїх закордонних союзів, спеціяльно ж НАТО, і що їй залежить на скріпленню НАТО. З другого боку англійські урядові кола, як твердять газети, дуже вдоволені з отого першого свого безпосереднього контакту з авторитетними представниками демократичного уряду Кеннеді.

Президент Айзенгавер конферував із віце-президентом Ніксоном

Вашингтон. — 25-го листопада президент Айзенгавер приняв в Білому Домі віце-президента Ричарда М. Ніксона і розмовляв із ним більше як годину про різні проблеми, починаючи від виборчої невдачі і кінчаючи плянами на майбутнє. Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті сказав журналістам, що на коференції розмовляли про „всі можливі справи під сонцем". Це була перша зустріч Айзенгавера з Ніксоном після виборів, але вони часто порозумівались телефонічно. Пресовий секретар Ніксона Герберт Кляйн заявив, що Ніксон обмірковує справу відкриття адвокатської канцелярії в Каліфорнії. Дехто гадає, що Ніксон залишиться у Вашингтоні, але республіканські провідники воліли б, щоб віце - президент працював у Каліфорнії і щоб у 1962-му році міг здобути губернаторське становище від демократа Едмунда Бравна, і щоб як губернатор міг в 1964-му році старатися про номінацію на кандидата на президента.

Західня Німеччина відновить із Східньою Німеччиною торговельні переговори

Бонн. — Західньо - німецький уряд, який виповів був обов'язуючий торговельний договір з комуністичною Німеччиною від 1 січня 1961 р. та загрозив економічними репресіями супроти східньо-німецького комуністичного правління, рішив відновити торговельні переговори з німецькими комуністами. До цього рішення спонукало його кілька причин. Передусім, східньо-німецькі комуністи вправді не відкликали формально заведених окремих обов'язкових перепусток для мешканців Західнього Берліну до Східньої Німеччини, але фактично видають ті перепустки масово й без труднощів та натякнули на можливість припинення взагалі тієї процедури, яку уряд у Бонні визнав за протизаконну шикану. Далі, уряд Аденауера не хоче загострювати відносин з Москвою, чекаючи на дальший розвиток міжнародних подій у зв'язку з приходом в ЗДА до влади нового президента перспективи нової конференції „на вершинах", де справа Німеччини знову буде на денному порядку. Тим часом у Західній Німеччині західньо - берлінський посадник Віллі Брандт став офіційно кандидатом Сосіял-демократичної партії на канцлера, як суперник старого Конрада Аденаутра.

● **Ґватемальський** дипломат заявив у Вашинґтоні, що Куба перепачковує ручні ґранати до Ґватемалі в бляшаних пушках, на яких є написи, що „це терті кокоси, які можна додавати до мороженого пуддінґу або сиру".

● **Сенатор-демократ** Стіфен М. Йонґ із Висконсину гостро критикував Цивільну оборону і сказав, що звернеться до нововибраного президента Кеннеді, щоб в цій ділянці поробив великі реформи, бо тепер в дійсності малощо зроблено на те, щоб обороняти цивільне населення на випадок атомової війни.

Ніксон в обороні Рокефеллера

Вашингтон. — Віце-президент Ричард М. Ніксон гостро виступив проти тих республіканців, які твердять, що нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер замало енергічно вів виборчу кампанію і тому Кеннеді здобув електорські голоси з того стейту. Ніксон сказав, що ніхто так завзято не вів виборчої кампанії за список Ніксон-Ладж, як Рокефеллер. Голова Республіканського стейтового комітету Джаджсон Морґавз вислав листи до 30,000 партійних урядовців у стейті, в яких обороняє Рокефеллера проти закидів слабої виборчої кампанії за Ніксоном. Дехто з республіканців твердив, що Рокефеллер вів таку слабу виборчу кампанію, щоб Ніксон програв цьогорічні вибори, і щоб Рокефеллер міг в 1964-му році здобути номінацію на кандидата на президента. Морґавз називає такі підозри злобними інсинуаціями, бо Рокефеллер вів дуже енерґічну виборчу кампанію і підтримував Ніксона, але сам Ніксон завинив, бо замало часу присвятив виборчій кампанії в Нюйоркському стейті.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Бр. св. Василия, Відділ 168, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 4-го грудня ц. р., о годині 2.30 по полудні, в залі УНДому під ч. 760 Стейт Стріт. Порядок зборів: збирання місячних вкладок. Відчитання протоколу з останніх зборів. Відчитання кореспонденції. Звіт фінансовий і контрольної Комісії за другий півріk як також ухвали на слідуючий рік, а по вичерпанню справ, приступиться до вибору нового уряду на 1961 рік. Кожний член обов'язково повинен прибути на збори і вислухати звіту урядників за цілорічну працю, як також вирівнати свої вкладки. — Г. Геба, предс., Ст. Космина, касир, Г. Бабин, секр.

БРУКЛИН, („Савт"), Н. Й. — Бр. св. о. Миколая, Відділ 293, повідомляє членів, що **Річні Збори** відбудуться в середу 7-го грудня ц. р., о год. 7-ій веч., в залі церковній, при 258 19-ій вул. На денному порядку: звіти уступаючого уряду й вибір нового — До того часу проситься вирівняти вкладки. — А. Данильчук, голова, В. Мизак, кас., Марія Демидчук, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. — Тов. „Запорозька Січ", Відділ 330, повідомляє членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 11-го грудня ц. р., о год. 2-ій по пол., в залі УНДому. Проситься прибути на означений час і вирівнати свої довги. На порядку є: вибір управи на 1961 рік і інші справи до полагодження. Також проситься приєднувати нових членів, а дістанете нагороду. — І. Андрісшин, предс., М. Павловський, касир, Н. Паламар, секр.

ОЛІСН, Н. Й. — „Зап. Січ", Відд. 363, повідомляє, що **Річні Збори**, відбудуться в неділю. 11-го грудня ц. р., в год. 2-ій по пол., в домі Брук 1003 вул. Проситься членів обов'язково прибути на збори. Буде вибір нового уряду і інші важні справи до вирішення. — О. Іванців, предс., М. Луцишин, касир, Д. Базів, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — **Річні Збори** Тов. ім. Б. Хмельницького, Відділ 158 відбудуться в суботу 3-го грудня ц. р., о год. 8-ій веч., в УНДомі при 216-218 Гренд Стріт. Присутність кожного члена і членкині на цих зборах обов'язкова, без огляду на це, чи члени є членами Товариства і УНСоюзу, чи лише УНСоюзу, бо є важні справи до полагодження. Проситься привести нових кандидатів у члени Т-ва і УНС. — Ю. Павчак, предсідник, П. Дубовецкий, рекорд. секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Тов. ім. Ів. Франка, Відділ 334, повідомляє членів, що Звичайні Місячні Збори відбудуться у другу неділю по першім, т. є 11-го грудня ц. р., о год. 1-ій по пол., в УНДомі під ч. 2253, при 14-ій вул. Проситься членів прийти на ці останні збори в тім році, бо буде приготовання до Річних Зборів, які в нав відбуваються кожного року в місяці січні. Проситься членів не забути пожертву на Фонд Наглої Потреби, і на Фонд „Свободи" та „Веселку". Також просимо приєднувати нових членів старших чи дітей, щоби в цім місяці збільшити число членів в нашім Товаристві як і в УНСоюзі. — Н. Задирецький, предс., Стефанія Бохонок, касир, Г. Демкович, рек. секр.

Посмертні згадки

КОСТЬ ЛІЦИНСЬКИЙ, довголітній член Тов. „Запорозька Січ", Відділ 192 УНС в Геркемер, Н. Й., по довгій недузі, помер дня 21-го листопада 1960 р. в Нерсі Гом. Оставив одного сина Романа і одну внуку. Похорон відбувся дня 24-го листопада, і поховано Покійного на укр. цвинтарі в Геркімор, Н. Й. — Вічна Йому Пам'ять!
Матвій Політило, секр.

ТРОФИМ АНТОНІК, довголітній член Б-ва св. Димитрія, Відділ 288 УНС в Бетлегем, Па., помер по довгій недузі 9 жовтня 1960 р., на 68 році життя. Покійний родився у селі Покотовка, Білогорзька, Узаславського. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, доньку Анну, сина Івана і два внуки. Похорон відбувся 12 жовтня при участі родини і знайомих в Рус. прав. церкві, а відтак на цвинтар Юніон в Геллертавн, Па. — Вічна Йому Пам'ять!
Д. Мушастий, секр.

АНАСТАЗІЯ НАГІРНА з дому Кравчів, членкиня Т-ва ім. Ів. Франка, Відділ 334 УНС в Клівленді, Огайо, упокоїлась в Бозі дня 30 жовтня 1960 р. Покійна народилася 24-го вересня 1877 р., в селі Струтин Нижкий, пов. Долина, Зах. Україна. Коли 1929 р. другий раз приїхала до ЗДА, вступила до УНСоюзу. Чоловік Василь помер 1947 р. Полишила в глибокому смутку доньку Анну (з чоловіком Йосифом) Мачковську. Похорон відбувся дня 2-го листопада 1960 р. з похоронного заведення до Укр. Правос. Церкви св. Володимира, де о. прот. Стефан Голутяк з Мекіз Ракс, Па. і двох священиків парафії відправили Службу Божу для Покійної, а звідси при участі родини, членів і приятелів на цвинтар Бруклин Гайтс. — Вічна Їй Пам'ять!
Ст. Бохонок, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
„ЛИСТОПАДОВІ ДНІ"
В-во „Червона Калина"
Ціна — $5.00

● КАРТКИ — КНИЖКИ ●
РІЗДВЯНІ КАРТКИ
(Люксусове видання)
14 шт. — $1.00; 30 шт. — $2.00
з Вашим прізвищем:
10 шт. — $1.00; 24 шт. — $2.00
Пересилка моя.
A. JANUSHEWSKY
849 N. Winchester Avenue
Chicago 22, Illinois

КОЛЬОРОВІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ
на доброму папері, 4 серії, з українською релігійною тематикою.

12 карток, з ков. і пос.	$1.00
50 карток, з ков. і пос.	$4.00
100 карток, з ков. і пос.	$6.00

При замовленні більшої кількості карток — значний опуст. Замовлення прошу слати на нижче подану адресу:
Rev. N. ANTOCHY
1927 — 5th Street N. E.
Minneapolis 18. Minn.

● MISCELLANEOUS ●
ВОРОЖБИ і ПОРАДИ
Говорить 7-ма мовами. Розв'язує всі проблеми, без скрупулів. Ґарантія сатисфакції
За інформаціями телеф.:
SWarthmore 8-2903

Юрій КМІТ:
В затінку й на сонци
Ціна — $0.60
Замовляйте у:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

КОЛЯДИ — і — ЩЕДРІВКИ — на — РІЗДВО — і — БОГОЯВЛЕННЯ
з додатком пісень страсних, воскресних і інших церковних пісень.
Ціна 35 центів.
Замовлення враз з належитістю слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна капличця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

50 років у бизнесі БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ
Запрошуємо всіх наших Знайомих оглянути наш великий вибір 1 і 2-род. ДОМІВ — ранч, партерових домів і доходових апартаментових домів.
Маємо виказ ДОМІВ з цілого Квінсу і Нассав.
Ми, не тільки є представниками бюра реальностей, але також маємо дозвіл на F.H.A. & V.A. позичкової інституції.
Отже, Ви не потребуєте роздобувати грошей на морґеджі, але перевести цілу трансакцію в цьому одному, з більших бюр
Call for appointment — ask for Mr. PAVEL
BUTTERLY & GREEN, Inc.
168-25 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
JAmaica 6-6300

Увага! ВЖЕ ВІДКРИТО Увага!
НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ,
до якого перейшов також попередній співпрацівник ВОЛОДИМИР ШЛЮК.
Ця нова канцелярія є тільки 2 бльоки від попереднього місця.
Маємо великий вибір 1, 2, 3 і більше родинних, доходових домів, у всіх гарних околицях. Наше завдання є дати українській клієнтелі, безкоштовно, якнайкращі фахові поради і найвигідніші мортґеджі (вже від 5½ відсотка).
Якщо бажаєте ще перед Новим Роком жити у власній хаті, звертайтеся ТІЛЬКИ до нового бюра
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
Concordia Real Estate Co.
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: OL 8-6330
Щодня від 11—8 год. вечора. Доїзд собвеєм до 169 вул.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Платон СТАСЮК
„В НОВОМУ СВІТІ"
(СПОМИНИ І ДУМКИ БИЗНЕСМЕНА)
ЦІНА:
В оправі $2.00
В брошурі $1.50
Замовляти:
Svoboda
P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ
велика книжка
Листопадові ДНІ
1918 р.
ОЛЕКСИ КУЗЬМИ
Видання друге, після вичерпаного та остаточно знищеного большевиками першого видання з 1931 року у Львові.
444 сторінки — 13 шкіців — тверда, полотняна обгортка.
Ціна — $5.00
CHERVONA KALYNA — 140 2nd Avenue, New York, N. Y.
SVOBODA — 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ARKA — 48 East 7th Street, New York, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 4560. Небезпечна гра.

Тарзан підкорився, і від нього забрали стріли та добре його зв'язали. — Виглядає, що ви приєдналися до відповідних вам сил, — сказав він до Колпа.

Людина спалахнула і вдарила Тарзана в лице. — Тепер не випадає вам бути саркастичним . . .

— Це значить аж до того часу, коли Віра вас побачить . . . Тоді ви і я зможемо змагатися у грі.